БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 66 (3038). | Сешанба, 6 апрель 1965 йил. | Баҳоси 2 тийин.

ПАРТИЯВИЙ ИШЛАР САВИЯСИНИ ОШИРАЙЛИК

Мамлакатимиз меҳнаткашлари партиямиз Марказий Комитетининг март Пленуми қарорларини зўр қониқиш ва мамнуният билан кутиб олдилар. Пленум муҳокама қилган масалалар, белгилаган тадбирлар ғоят муҳим ва ҳаётий масалалар бўлиб, қишлоқ хўжалигимизни янада ривожлантиришнинг, халқ фаровонлигини оширишнинг буюк программасидир. Шу кунларда ҳамма ерда, жумладан областимизнинг колхоз ва совхозлари, саноат корхоналарида, партия, совет, касаба союз, комсомол ва хўжалик ташкилотларида КПСС Марказий Комитетининг март Пленуми қарорлари қизғин муҳокама қилинмоқда ва ўрганилмоқда. Районлар, колхоз ва совхозларда деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотларини кўпайтириш, қишлоқ хўжалигининг барча соҳаларини юксалтириш юзасидан амалий тадбирлар белгиланмоқда.

Қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш соҳасида кўриладиган иқтисодий чоралар партиянинг ташкилий раҳбарлигини янги поғонага кўтаришни жуда зарур вазифа қилиб қўймоқда. Ташкилий-раҳбарлик савияси қанчалик юқори бўлса, хўжалик соҳасидаги муваффақиятлар шу қадар баракали бўлишини турмуш кўрсатиб турибди. Вазифа—Пленум қарорларини ва белгиланган тадбирларни қатъият ва изчиллик билан амалга ошириш, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини кўпайтириш учун барча имкониятларни ишга солишдан иборатдир. Бунинг учун ишимизни маълум даражада қайта қуриб олмоғимиз, партиявий ишдаги ортиқча ва зарарли нарсаларнинг ҳаммасидан қатъиян воз кечишимиз — маъмуриятчилик, майда-чуйда ишларга аралашабериш, дабдабабозлик ва шовқин-суронларга тамомила хотима беришимиз лозим.

Эндиликда партия ташкилотларининг ташкилотчилик ва сиёсий ишларни юксак савияда олиб боришлари, самарали ва ижодий ишлашлари учун ҳамма имконият ва шароитлар яратиб берилди. Пленум қарорларида кўрсатилганидек, одамларни КПСС Марказий Комитети ишлаб чиққан тадбирларни бажаришга сафарбар қилиш, омманинг ҳақиқий ташкилотчилари бўлиш, янги ташаббус ва ватанпарварлик ҳаракатларини қўллаб-қувватлаш, кенг ёйиш лозим. Партия ташкилотларининг қуйидан то юқоригача қайта қурилиши, партия уставидаги тартибларнинг — ленинча иш услубларнинг тикланиши партия ташкилотлари ҳаётида жуда катта воқеа бўлди. Ҳозир ҳамма нарса раҳбарлик савиясига, партия ташкилотлари раҳбарларининг партиямиз қарорлари ва белгилаётган тадбирларини қатъий туриб турмушга татбиқ этишларига боғлиқдир. Партия ташкилотлари омманинг ҳақиқий ташкилотчилари бўлишлари, уларнинг бутун куч ва ғайратини олдимизда турган сиёсий-хўжалик вазифаларини тўла бажаришга сафарбар этишлари керак. Партия ташкилотлари кадрларни тарбиялаш ва танлаш, уларнинг унумли ва самарали ишлаши, ҳар бир ишда илғор ва авангард бўлишига эришишлари, коммунистнинг турмушда, жамоат ишларида бошқаларга намуна бўлишини таъминлашлари, ҳар бир ходимни партия топшириқларини юксак ҳис этган ҳолда, масъулиятни тўла сезиб муваффақиятли бажариш, интизомли бўлиш руҳида тарбиялаш сингари ғоят муҳим масалаларга жиддий эътибор беришлари зарур.

Областимизнинг партия ташкилотларида ўз меҳнати, маънавий-сиёсий жиҳатдан мустаҳкамлиги, ташкилотчилиги билан халқ ўртасида ҳурмат ва эътиборга сазовор бўлган кўпгина моҳир партия ходимлари ва раҳбар кадрлар бор. Булар партия ташкилотларининг ҳақиқий таянчлари ва ёрдамчиларидирлар. Партия, совет, хўжалик кадрларининг ғоявий савияси ва назарий тайёргарлиги қанчалик юксак бўлса, улар оммага шунчалик малакали раҳбарлик қиладилар, уларнинг бутун амалий фаолияти шунчалик самарали бўлади. Кадрларимиз бундан буён ҳам марксизм-ленинизм назарияси, социалистик экономика қонуниятларини чуқур ўрганишлари, омма орасида олиб бориладиган сиёсий ишнинг шакл ва усулларини такомиллаштириб боришлари керак.

Март Пленуми бошланғич партия ташкилотларини мустаҳкамлаш ва улар ролини оширишга алоҳида эътибор берди. Колхоз ва совхозларнинг бошланғич партия ташкилотлари курашнинг олдинги марраларида турибдилар, партиянинг сиёсати ва директиваларини улар бевосита амалга оширмоқдалар. Областимиз колхоз ва совхозлари бошланғич партия ташкилотлари секретарларининг кўпчилиги ташаббус ва жанговарлик билан иш олиб боришга қодир кишилардир. Улар ҳар бир ишда актив қатнашиб, коммунистларни, қишлоқ меҳнаткашларини сиёсий-хўжалик вазифаларини муваффақиятли ҳал этишга сафарбар қилмоқдалар. Шуни ҳам айтиш кераки, бошланғич партия ташкилотлари секретарлиги лавозимида биринчи марта ишлаётган ўртоқлар ҳам бор. Шунинг учун уларга ҳартарафлама ёрдам бериш, партиявий ишларни самарали олиб боришда кўмаклашиш лозим.

Марказий Комитетнинг октябрь ва ноябрь Пленумлари район бўғинини қайта тиклади. Район ташкилотларининг раҳбарлигига кўпгина янги, ажойиб кишилар келишди. Район партия комитетлари колхоз ва совхозларни ташкилий жиҳатдан мустаҳкамлашда ўз устларига катта масъулият юклатилганлигини тўла ҳис қилишлари керак. Улар қишлоқлардаги совет, касаба союз, комсомол ташкилотларини уюштириб, уларга бош бўлишлари ва партия Марказий Комитети қишлоқ хўжалигини юксалтириш юзасидан белгилаган тадбирларни бажаришни амалда таъминлашлари керак. Партия ташкилотлари қишлоқ хўжалиги меҳнаткашларининг бутун эътиборини кўкламги экишни, айниқса, чигит экишни муваффақиятли ўтказишга қаратишлари лозим. Областимиз колхоз ва совхозларида чигит экиш қизғин тус олди. Деярли ҳамма ерда агрегатлар ишга тушмоқда. Дастлабки гектарларга чигит экилди. Қишлоқ партия ташкилотлари, район партия комитетлари бу муҳим кампанияни қисқа вақт ичида, сифатли қилиб ўтказиш учун ташкилотчилик ишлари савиясини оширишлари лозим.

Партия ташкилотлари қишлоқ хўжалиги меҳнаткашларининг маданий ва маиший эҳтиёжларини қондириш тўғрисида ҳам доимо ғамхўрлик қилсинлар. Меҳнаткашларнинг уй-жой шароитларини яхшилаш, қишлоқларда янги клублар, кутубхоналар, мактаблар, магазинлар қуриш ғоят муҳим масаладир. Керакли маданий-маиший шароитларни яратиб бериш — колхоз ва совхоз ишлаб чиқаришини юксалтиришнинг қудратли воситасидир.

КПСС Марказий Комитети март Пленуми қарорларини ҳар бир меҳнаткашнинг онгига тўла етказайлик. Пленум белгилаган ҳаётий тадбирларни ишчанлик билан амалга оширайлик. Областимиз меҳнаткашларининг меҳнат ғайрати ва сиёсий активлиги янада жўш урсин. Партия ташкилотларининг оммавий-сиёсий, тарбиявий ва ташкилотчилик ишларини юксак даражага кўтарайлик. Қишлоқ хўжалигини янада юксалтириш, деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотларини кўпроқ етиштириш учун курашайлик.

ЧИГИТ СОЗ ЭКИЛАЯПТИ

Серқуёш ўлкамиз бўйлаб баҳор нашидаси кезмоқда. Бепоён далаларда иш қизигандан қизиб кетаяпти. «Кузакка бориб ҳар қачонгидан ҳам баракали хирмон кўтараман» деган мақсадни кўнглига туккан асл деҳқонларнинг қўли-қўлига тегмайди. Улар «оқ олтин»нинг барака уруғи бўлган чигитни яхши тайёрланган ерларга тез ва соз экиб олишга астойдил ҳаракат қилмоқдалар.

Мана, Калинин районидаги Свердлов номли колхоз далалари. Ҳаммаёқда чигит экиш бошланиб кетган. Агрегатларни бошқариб бораётган механизаторлар, квадратларнинг аниқ чиқишини кўзлаётган экипаж аъзолари тобора ғайратга-ғайрат қўшишмоқда. Моҳир механизатор Тожибой Тўлагановбошлиқ звено деҳқонларининг бу йилги мақсадлари жуда катта. Улар пахта ҳосилдорлигини шу бу йилнинг ўзидаёқ анча оширишга, унинг таннархини бирмунча камайтиришга қатъий қарор қилганлар. Бунга эришиш учун эса ишни бошидан пухта қилиш кераклигини улар жуда яхши билишади. Ана шунинг учун ҳам бутун қиш бўйи кўкламга пухта ҳозирлик кўрдилар. Кузда сифатли шудгорланган ерларга кўплаб маҳаллий ўғит ташиб чиқардилар. Звено аъзолари ҳамма тараддудни ўз вақтида кўриб қўйганликлари учун ҳам колхозда биринчилар қатори чигит экишни бошлаб юбордилар. Звено бошлиғи Тожибойнинг ўзи экиш агрегатини моҳирлик билан бошқариб, квадратларнинг аниқ бўлишига эришаяпти. Ҳозиргача у 30 гектардан ортиқроқ майдонга чигит экиб бўлди. Звенода экиш эрта-индин тугалланади.

Колхознинг бошқа илғор звеноларида ҳам чигит экиш кундан-кунга қизғин тус олаяпти. Ҳозиргача 130 гектардан ортиқроқ ерга чигит экан механизаторлар «Экиш-тикиш ишларини 7—8 иш кунида тугаллаймиз» дейишмоқда.

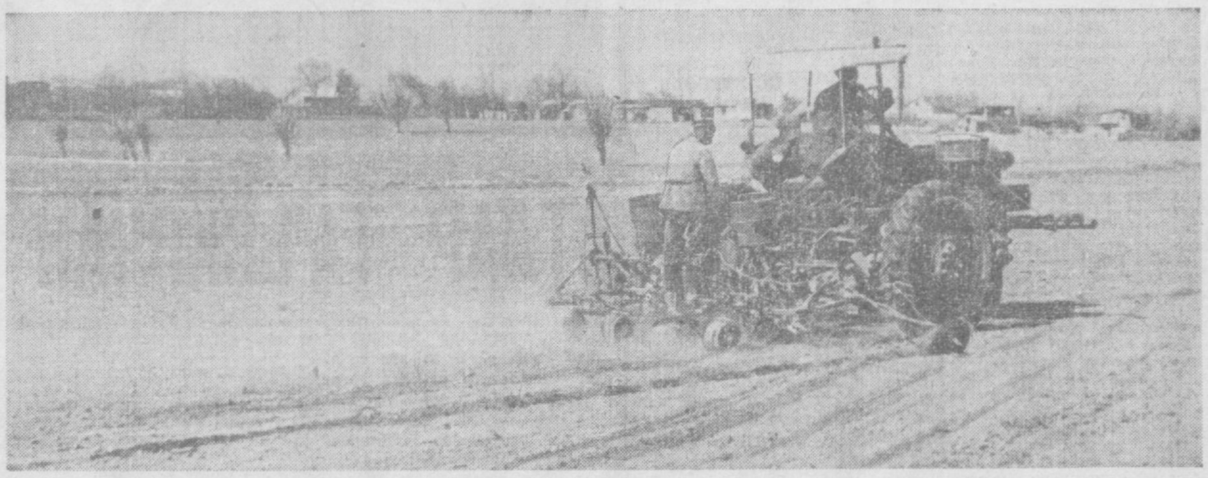

Фотомухбир А. Мальцев олган мана бу суратда ўртоқ Т. Тўлаганов бошлиқ звенода чигит экиш пайти акс эттирилган.

МАШЪАЛ ПАХТАКОРЛАР ҒАЙРАТИ

ОРЖОНИКИДЗЕ. (Телефон орқали олинди). Машъал «Қизил Ўзбекистон» колхозининг пахтакорлари йилдан-йилга «оқ олтин»дан баракали хирмон кўтармоқдалар. Ўтган йили ҳам улар эл-юрт олдида берган сўзларининг устидан чиқдилар.

Колхоз пахтакорларининг бу йил кўзлаётган марралари янада юксак. Улар ана шу марраларни ҳам муваффақиятли эгаллаш учун ҳозирданоқ бир ғайратга ўн ғайрат қўшиб меҳнат қилишаяпти.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Анвар Эгамназаров, Узоқбой Эргашев, Юсуф Эргашев ва бошқа ўртоқлар бошчилик қилаётган участкаларда чигит экиш қизғин тус олиб кетди.

Серғайрат механизаторлар ўз агрегатларини уддабуронлик билан бошқараётганликлари туфайли ҳар куни юз гектардан ортиқроқ ерга чигит экилаяпти. Ҳозиргача колхозда 300 гектардан зиёдроқ майдонга сифатли қилиб чигит экилди.

Машъал пахтакорлар чигит экиш кампаниясини қисқа фурсат ичида тугаллаб, чигитни ернинг ўз намига тўла-тўкис ундириб олиш ҳаракатидалар.

ВАЪДАГА ВАФО ҚИЛАМИЗ

Звеномизнинг деҳқонлари КПСС Марказий Комитети март Пленуми материалларини зўр қизиқиш билан ўрганиб чиқмоқдалар. Биз ўртоқ Л. И. Брежневнинг докладини ўқир эканмиз, қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштиришда ўз зиммамизга нечоғлик катта ва масъулиятли вазифа юклатилганлигини яхшироқ тушуниб олмоқдамиз.

Биз мажбуриятимизни ошириб бажариш учун барча имкониятлардан тўла фойдаланмоғимиз лозим. Ана шундагина Ватанга кўпроқ маҳсулот етиштириб берамиз. Звеномиз бу йил 50 гектар майдонга чигит экади. Ҳозирдан бошлаб режамизни аниқлаб олдик. 24,5 ўрнига 27 центнердан хирмон кўтармоқчимиз. Шунга яраша меҳнатни ташкил қилаяпмиз. Даламизда иш қизғин. Сифатли текисланиб ҳайдалган ерларга барака уруғини ташлай бошладик. Колхозчиларимиз ҳар бир кундан унумли фойдаланиб, экишни қисқа муддатда тамомлаш ва ҳамма ерда чигитни ердан бехота ундириб олишга ҳаракат қилмоқдалар. Биз ҳар бир картани обдан текислаб, маданий ва минерал ўғитларга тўйдириб чигит экаяпмиз. Чигитни квадрат-уялаб экилишига эътибор берилаяпти.

М. МИРАҲМЕДОВ,
Юқори Чирчиқ районидаги «Ленинский путь» колхозининг звено бошлиғи.

СССР ПАРТИЯ-ҲУКУМАТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ПОЛЬША ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИГА ЖЎНАБ КЕТДИ

Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитети ва Польша Халқ Республикаси Министрлар Советининг таклифига биноан, КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари Л. И. Брежнев бошчилигидаги СССР партия-ҳукумат делегацияси 4 апрелда расмий дўстона визит билан Варшавага жўнаб кетди.

Делегация составида КПСС Марказий Комитети Президиуми нинг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари Ю. В. Андропов, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР Мудофаа министрининг ўринбосари, Совет Иттифоқи маршали Н. И. Крилов, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, Белоруссия ССР Министрлар Советининг раиси Т. Я. Киселев, КПСС Марказий ревизия комиссиясининг аъзоси, Украина компартияси Киев область комитетининг биринчи секретари В. И. Дрозденко бор. КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССРнинг Польша Халқ Республикасидаги элчиси А. Б. Аристов Варшавада делегацияга қўшилади.

Польша Халқ Республикасининг СССРдаги элчиси Э. Пшчулковский ҳам шу поездда Варшавага жўнаб кетди.

Совет Иттифоқининг давлат байроқлари билан безатилган Белоруссия вокзалида Г. И. Воронов, А. П. Кириленко, К. Т. Мазуров, Н. В. Подгорний, Д. С. Полянский, А. Н. Шелепин, П. Н. Демичев, Д. Ф. Устинов, Б. Н. Пономарев, А. П. Рудаков, В. Н. Титов ўртоқлар, СССР Министрлар Совети раисининг ўринбосарлари П. Ф. Ломако, В. Н. Новиков, И. Т. Новиков, К. Н. Руднев, Л. В. Смирнов, СССР Министрлари Б. П. Бешчев ва Н. С. Патоличев, давлат комитетларининг раислари В. Е. Семичастний ва С. А. Скачков, СССР министрларининг ўринбосарлари В. В. Кузнецов, И. Х. Баграмян, КПСС Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари Н. Г. Егоричев, Москва Совети ижроия комитети раисининг биринчи ўринбосари В. П. Исаев, КПСС Марказий Комитети бўлимининг мудири Б. П. Мирошниченко, КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг бошқа расмий ходимлари делегацияни узатиб қолдилар.

Узатиб қолувчилар орасида Польша Халқ Республикасининг Совет Иттифоқидаги элчихонаси дипломатик ходимлари ҳам бор эди.

* * *

Шу куни Совет партия-ҳукумат делегацияси Варшавага етиб келди. (ТАСС).

ВЕНГРИЯ ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИ ДАВЛАТ МАЖЛИСИНИНГ СЕССИЯСИ

БУДАПЕШТ, 3 апрель (ТАСС). Бугун бу ерда Венгрия Давлат мажлисининг мамлакат озод қилинган куннинг йигирма йиллигига бағишланган сессияси очилди.

Маҳаллий вақт билан соат 11 ларда мажлислар зали депутатлар билан тўлди. Ҳукумат ложаларида Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, Революцион ишчи-деҳқон ҳукуматининг раиси Янош Кадар, Венгрия Халқ Республикаси Президиумининг раиси Иштван Доби, министрлар ўтирибдилар. Юбилей тантаналарида қатнашиш учун қардош мамлакатлардан келган партия-ҳукумат делегацияларининг бошлиқлари ва аъзолари, шу жумладан КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси А. И. Микоян бошчилигидаги совет партия-ҳукумат делегацияси ложаларда ўрин оладилар.

Давлат мажлисининг раиси Иштванне Ваш сессияни очиқ деб эълон қилди. Сессияда Венгрия Халқ Республикаси Президиумининг раиси Иштван Доби доклад қилди.

Шундан кейин раислик қилувчи совет партия-ҳукумат делегациясининг бошлиғи А. И. Микоянга сўз беради.

А. И. Микоян ўз нутқининг охирида КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг табригини ўқиб берди.

Сессияда Руминия, Болгария, Чехословакия ва Югославия партия-ҳукумат делегацияларининг бошлиқлари ҳам нутқ сўзладилар.

СОВЕТ-ПАРТИЯ ҲУКУМАТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ҚАРДОШ ВЕНГРИЯДАН МОСКВАГА ҚАЙТИБ КЕЛДИ

КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси А. И. Микоян бошчилигидаги Совет партия-ҳукумат делегацияси 5 апрелда Будапештдан Москвага қайтиб келди.

Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитети ва Венгрия революцион ишчи-деҳқон ҳукуматининг таклифига биноан, делегация Будапештда дўстлик визити билан меҳмон бўлиб турди ва Венгрия озод қилинганлигининг 20 йиллиги муносабати билан ўтказилган тантаналарда қатнашди.

Совет Иттифоқининг давлат байроқлари билан безатилган Внуково аэродромида делегацияни Г. И. Воронов, К. Т. Мазуров, Д. Ф. Устинов ўртоқлар ва бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

(ТАСС).

ЧЕХОСЛОВАКИЯ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ПАРТИЯ ХОДИМЛАРИ ДЕЛЕГАЦИЯСИ МОСКВАГА КЕЛДИ

КПСС Марказий Комитетининг таклифига биноан, Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитети партия органлари бўлими бошлиғи Я. Свобода бошчилигидаги Чехословакия Коммунистик партияси партия ходимлари делегацияси 3 апрелда Москвага келди. Делегация партиявий-ташкилий иш тажрибаси билан танишади.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

СССР Олий Совети Президиумининг 1965 йил 3 апрелдаги фармонига мувофиқ, Тожикистон ССР қишлоқ хўжалиги ва саноатини ривожлантиришдаги катта хизматлари учун Тожикистон ССР қишлоқ хўжалиги ва саноати илғорларидан 15 кишига Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилди.

СССР Олий Советининг Президиуми ўзининг 1965 йил 3 апрелдаги фармони билан Тожикистон ССР халқ хўжалиги, фани ва маданиятини ривожлантиришдаги муваффақиятлари учун Тожикистон ССР қишлоқ хўжалик, саноат, транспорт, қурилиш, савдо илғорларини, фан ва маданият ходимларини СССР орден ва медаллари билан мукофотлади. Жами 2.484 киши мукофотланди.

Ленин ордени билан 95 киши, Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан 330 киши. «Ҳурмат белгиси» ордени билан 574 киши, «Шавкатли меҳнат учун» медали билан 800 киши ва «Меҳнатда ўрнак кўрсатганлик учун» медали билан 685 киши мукофотланди.

Фармонлар «СССР Олий Советининг ведомстлари»да эълон қилинади.

СОВЕТ МАТБУОТИНИНГ ЖАНГОВАР ОТРЯДИ

Қайта тикланган район партия комитетларининг жуда катта аҳамияти КПСС Марказий Комитетининг март Пленумида ва унинг бутун совет халқи якдиллик билан маъқуллаган қарорларида яна бир марта уқтириб ўтилди. Район партия комитетлари колхозлар ва совхозларни ташкилий-хўжалик жиҳатидан мустаҳкамлаш йўлидаги масъулиятли вазифаларни амалда ҳал қилишлари, қишлоқ хўжалигини юксалтириш соҳасида партия Марказий Комитети белгилаб берган тадбирларнинг бажарилишини амалда таъминлашлари лозим.

Бу вазифаларни ҳал қилишда оммани уюштиришнинг қудратли воситаси бўлган совет матбуотидан тўла равишда фойдаланиш зарур. Мамлакатимизда нашр этилаётган марказий, республика, ўлка ва область газеталари жуда кўп. Яқинда партия Марказий Комитети район газеталарини яна нашр этишга киришиш тўғрисида қарор қабул қилди.

Ҳозирнинг ўзидаёқ бизнинг мамлакатимизда 1.700 тадан кўпроқ район газетаси чиқарилмоқда. Бу газеталарнинг бир йўла умумий тиражи 10 миллион нусхадан ошиқ. Қоида тариқасида район газеталари «Правда»нинг ярим форматида тўрт саҳифада ҳар ҳафтада уч марта чиқиб туради.

Район матбуотимизнинг бой тажрибаси, шонли традициялари бор. Район газеталари ҳамиша колхоз ва совхозларнинг, бригадалар ва фермаларининг, завод цехлари ва қурилишларнинг турмуши билан чамбарчас боғланиб, ўз газетхонларига жуда яқин туриб иш олиб бордилар, ишчи ва қишлоқ мухбирларига мустаҳкам равишда таяниб ишлаб келдилар. Район газеталари партия комитетлари олиб бораётган бутун ташкилотчилик ва сиёсий ишларда уларнинг ишончли ёрдамчиларидирлар.

Район газеталарининг роли ҳозирги шароитда бениҳоя ўсиб бормоқда. Вазифа шуки, матбуотимизни қишлоқ хўжалигини ривожлантириш масалаларини ишчанлик билан чуқур ёритадиган қилиш керак. Газеталар янгиликларни ўз вақтида пайқаб оладиган ва пропаганда қиладиган бўлишлари, колхоз-совхоз ишлаб чиқаришининг туб масалаларини кўтариб чиқишлари, илғорларнинг намунали ишларини кўрсатиб, оммани ўргатишлари лозим.

Россия Федерацияси, Украина, Болтиқ бўйи республикалари ва бошқа иттифоқдош республикаларнинг кўпгина район газеталари жанговар, мазмундор ва мароқли қилиб чиқарилмоқда. Масалан, Зерноградлаги «Маяк» газетаси (Ростов области), Инжавино районидаги «Ударник» газетаси (Тамбов области) яхши иш олиб бораётганлиги матбуотда кўрсатиб ўтилди. Чадир-Лунга районидаги «Знамя» газетаси (Молдавия ССР) район партия ташкилотига сезиларли ёрдам бериб турибди. Кўкламги экишни яхшилаб ўтказиш учун бошланган мусобақа қатнашчиларига бу газета ўз саҳифаларини кенг бериб қўймоқда, илғорларнинг тажрибалари тўғрисида ёзмоқда, ношуд ходимларни танқид қилмоқда. Бу газета қишлоқ турмушининг бошқа жиҳатларини ҳам ўз назаридан қочираётгани йўқ.

Шу нарса шак-шубҳасиздирки, совет матбуотининг кўп сонли жанговар отряди бўлган район газеталари қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш соҳасида партия белгилаб берган энг зарур чораларни амалга ошириш учун курашнинг олдинги сафида самарали иш олиб бормоқдалар. Лекин кўпгина район газеталарининг фаолиятидаги камчиликларни ҳам кўрмаслик нотўғри бўлур эди. Газетхонлар район газеталарида босилаётган материалларнинг ғоявий ва адабий савияси пастлигини ҳақли равишда кўрсатмоқдалар. Баъзи газеталарнинг редакциялари ҳузурида ҳали ҳам кенг авторлар активи йўқ, улар ишлаб чиқариш илғорларига, деҳқончилик ва чорвачилик миришкорларига, мутахассисларга тузук таянмаётирлар. Бундай газеталарнинг саҳифалари кўпинча мажлислар ва кенгашлар тўғрисидаги қуруқ ҳисоботлар билан, қарорлар ва инструкциялар билан, бошқа нашрлардан кўчириб олинган тасодифий материаллар билан тўлдирилмоқда.

Кўпгина газеталар мазмун жиҳатдан ҳали ҳам ранг-баранг эмас. Редакциялар янги, илғор ташаббусларни пропаганда қилишнинг жонли ва қизиқтирадиган формаларини қидирмаётирлар, публицистиканинг бутун хилма-хил жанрларидан тўлиқ фойдаланмаётирлар. Газеталарнинг анчагина қисмида экономика, меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлаш масалаларига доир, моддий ва маънавий рағбатлантириш воситаларидан моҳирлик билан фойдаланиш, колхоз ички демократиясини янада ривожлантириш, меҳнат ва давлат интизомини мустаҳкамлаш тўғрисидаги материаллар аҳён-аҳёнда берилмоқда. Социалистик мажбуриятларни бажариш, новаторлар ва ишлаб чиқариш илғорларининг тажрибаларини жорий қилиш йўлида муайян мақсадни кўзлаб кураш олиб бориш ўрнига баъзан газеталар умумий мулоҳазалар юритиш, дабдабали сарлавҳалар бериш билан чекланмоқдалар.

Ҳозир асосий вазифа шуки, район газеталаримизнинг савиясини ошириш устида амалий, ижодий иш олиб бориш керак. Редакциялар, аввало авторлар активи билан алоқаларини кенгайтиришни, куннинг муҳим темалари тўғрисида ёзилган мазмунли материалларнинг газетага тўхтовсиз келиб туриши ҳақида жон куйдиришлари лозим. Газетанинг ҳар бир сони учун мақолалар, корреспонденциялар, хатлар, хабарлар, фотосуратларни қатъий равишда ва ўйлаб танлаб олиш зарур. Ишчи-қишлоқ мухбирлари билан ишлашнинг амалда яхши натижалар берган хилма-хил формалари ва методларидан: рейдлар, жамоатчилик кўриклари, перекличкалар, мухбирлик постларидан кенг фойдаланиш керак.

Район матбуоти партия ташкилотларининг фаолиятини ҳар томонлама ва мунтазам ёритиб туриши, уларнинг тажрибаларини умумлаштириб, пропаганда қилиб туриши, хўжаликка партия томонидан қилинаётган раҳбарлик тўғрисида ишнинг кўзини билиб ёзиши мутлақо зарур. Партиявий темалардаги материаллар газетанинг ҳар бир сонида эълон қилиниб туриши лозим. Район партия активларини — партия ташкилотларининг секретарларини, партия группаси ташкилотчиларини, партия комитетларининг аъзоларини, пропагандистлар, агитаторларни, оддий коммунистларни матбуотда қатнашишга кенг тортиш керак.

Газеталарнинг бурчи шуки, улар фан муваффақиятларини ва илғорлар тажрибасини кенг пропаганда қилишга ва ишлаб чиқаришга жорий этишга эришишлари зарур. Техникадан моҳирлик билан фойдаланиш, уни авайлаб асраш, барча колхозчиларга ва совхозларнинг ишчиларига энг кам меҳнат ва маблағ сарфлаб, ернинг ҳар бир гектаридан энг кўп ҳосил олишга имкон берадиган илғор технологияни амалда ўргатиш тажрибаларини оммалаштириш керак.

Барча совет журналистлари каби район газеталарининг ходимлари ҳам ўзларининг бутун ишларида Лениннинг қуйидаги маслаҳатига амал қилишлари лозим: «Сиёсий шов-шувлар озроқ бўлсин. Интеллигентларча муҳокама юритишлар камроқ бўлсин. Турмушга яқинроқ турилсин. Ишчи ва деҳқонлар оммасининг ўзининг кундалик ишида АМАЛДА ЯНГИЛИК вужудга келтираётганлигига кўпроқ эътибор берилсин. Бу янгиликнинг қанчалик КОММУНИСТИК руҳда бўлаётганлиги кўпроқ ТЕКШИРИБ борилсин».

Район газеталарининг мазмунини яхшилаш оқибат натижада шу газеталарга қилинаётган партиявий раҳбарликнинг савиясига боғлиқдир. Бу раҳбарлик редакторни тасдиқлаш ва редакция планларини партия комитети бюросида кўриб чиқиш билан чекланмаслиги лозим. Район партия комитетлари редакцияларни тайёргарлиги бўлган ходимлар билан мустаҳкамлаш ғамини ейишлари, газеталарда босилган материалларнинг таъсирчанлиги билан доимий қизиқиб туришлари, матбуотда кўтарилган тўғри, принципиал масалаларни қўллаб-қувватлашлари, танқидни бўғишга қаратилган уринишларнинг пайини қирқишлари, танқидий материалларга қуруқ жавоб ёзиб юбориш билангина чекланиб қолишга ишқибоз бўлганлардан жавоб талаб қилишлари керак. Область, ўлка ва республика газеталари «Рабоче-крестьянский корреспондент» ва «Советская печать» журналлари район матбуотига катта ёрдам бериб туришлари лозим.

СССР Министрлар Советининг Матбуот давлат комитети, ТАСС ва СССР Журналистлар союзи район газеталарининг талабларига ва эҳтиёжларига диққат ва эътибор билан қарашлари лозим. Матбуот давлат комитети ва унинг жойлардаги органлари нашр қилинаётган газеталарнинг полиграфия базасини мустаҳкамлаш, янги ташкил этилган районларда босмахоналар очиш, босмахоналарни замонавий техника билан ускуналаш учун зарур чораларни кўришга мажбурдирлар. Полиграфиячи кадрлар тайёрлаш тўғрисида алоҳида ғамхўрлик қилиш керак. ТАСС ва республика телеграф агентликлари район газеталарини информация билан таъминлашни яхшилашлари, районларга юборилаётган адабий материаллар, фотосуратлар ва клишеларнинг сифатини кескин равишда оширишлари зарур.

Район газеталари — партиянинг муҳим ғоявий қуролидир. Партия комитетларининг бурчи шуки, улар район матбуотини муттасил такомиллаштириб боришлари, хўжалик ва маданий қурилишда, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашда район матбуотининг ролини бутун чоралар билан оширишлари лозим.

(«ПРАВДА»нинг бош мақоласи, 1965 йил 4 апрель).

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

ПАРТИЯ ТОПШИРИҒИ

Партия топшириғи — тарбия воситасидир. Бунинг маъноси шуки, коммунист у ёки бу топшириқни бажариш билан шуғулланар экан, у ҳамма вақт одамлар орасида бўлади, ҳаёт билан яқиндан танишади. Қайси корхона, қайси колхоз ва совхозда коммунистларнинг ҳар бири конкрет топшириқ билан таъминланган бўлса, бу топшириқларнинг бажарилиши назорат қилиб борилса, ўша ерда олға силжиш бўлаверади. Буни биз ўз тажрибамиздан яхши биламиз.

Ўтган йили партия ташкилотининг ҳисобот-сайлов йиғилишида партия топшириғи ва уларнинг ижроси ҳақида кўпгина танқидий фикрлар билдирилган эди. Ҳақиқатан ҳам очиғини айтганда илгарилари бизда кўпгина коммунистлар топшириқдан четда қолиб кетишарди. Шу туфайли ҳам улар партия ташкилотининг ташкилий ва сиёсий ишларида актив қатнаша олмасдилар.

Партия ташкилоти бу йил ана шу соҳадаги камчиликка барҳам беришга бел боғлади. Ахир, бу йил олдимизда улкан вазифалар турибди. Пахта, каноп етиштиришни кескин кўпайтиришимиз, гўшт, сут ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари мўл-кўллигини вужудга келтиришимиз керак. Бу вазифани бажариш учун ҳар бир колхозчининг ижодий ташаббусини ошириш, коммунист ва комсомолларнинг авангардлигини таъминлаш керак. Ҳозир бизда партия топшириғига эга бўлмаган биронта ҳам коммунист йўқ.

Топшириқ бериш — бу ишнинг бошланиши. Партия ташкилоти ҳар бир коммунистга ўзига лаёқатли топшириқ берса-ю, лекин бу топшириқнинг қандай бажарилишини кузатиб бормаса, унда белгиланган тадбирлар қоғозда қолиб кетаверади. Биз шундай бўлишига йўл қўймаслик учун ҳаракат қиламиз. Берилган топшириқларнинг ижросини вақти-вақти билан текшириб турамиз ва керакли ёрдам бўлса берамиз.

Шуни айтиш керакки, бизда коммунистларнинг кўпчилиги бевосита ишлаб чиқариш билан банд. Абдураззоқ Собиров, Ли Алексей Семенович, Сон Николай, Ким Дон Гук каби ўртоқлар сиёсий маориф соҳасида пропагандистлик қиляптилар. Партия йиғилишида коммунистлардан 82 киши агитатор ва сиёсий ташкилотчилар қилиб тасдиқланган. Уларга маълум хонадонлар ва объектлар бириктирилган.

Колхозда ишлаётган лекторлар группасида 18 коммунист иштирок этади. Лекторлардан С. Турсунов, Д. Исҳоқов, Ли Тимофей, сиёсий ташкилотчилардан Ким Алексей, А. Ҳолиқов, З. Иброҳимова ва бошқа ўртоқлар партия топшириқларини сидқидиллик билан адо этиб, бошқаларга ўрнак бўлмоқдалар. Пропагандистлар, сиёсий ташкилотчилар ва агитаторлар ўз ишлари ҳақида партия бюросига вақти-вақти билан ахборот бериб турадилар.

Бизда коммунистларга айрим соҳалар бўйича конкрет топшириқлар берилиши жуда яхши натижалар билан якунланяпти. Масалан, чорвачилик фермасида юз берган камчиликлар ҳақида партия ташкилотига хабар келгач, уни текшириш ва чора кўриш ўртоқ Ким Платонга топширилди. Ким Платон бу топшириқни бажариш учун астойдил меҳнат қилди. Фермада бўлганида у ердагилар билан суҳбатлашиб, ишнинг икир-чикир томонларини обдон ўрганди. Маълум бўлишича, фермада баъзи колхозчилар ўз вазифаларига совуққонлик билан қарашар, ҳисоб-китоб ишлари чалкаштириб юборилган эди. Ким Платон бу камчиликларни тугатиш учун қандай тадбирлар амалга ошириш кераклиги юзасидан ўзининг таклиф ва мулоҳазаларини айтди. Шундан кейин конкрет чора ва тадбирлар белгиланди. Ҳозир фермада ишлар юришиб кетган.

Колхозда кексаларга пенсия тайинлаш жуда муҳим иш ҳисобланади. Бунга кўмак бериш учун ўртоқ Х. Дуйсинбоев жалб этилди. Дуйсинбоев бу соҳада колхоз правлениеси ва партия ташкилотига жуда катта ёрдам бермоқда.

Шундай қилиб, коммунистларга берилган топшириқлар уларнинг партия ишига бўлган масъулиятини оширмоқда. Ҳозир олдимизда турган энг асосий вазифа кўклам экиш кампаниясига ҳартарафлама пуҳта тайёргарлик кўриш ва бу ишни муваффақиятли ўтказишдир. Колхозчилар, коммунист ва комсомолларнинг куч ва ғайрати шунга жалб этилади. Биз партия топшириғи бериб бориш ишини бундан буён ҳам кенг кўламда ташкил қилаверамиз.

Ш. УТЕБОЕВ,

Юқори Чирчиқ районидаги «Ўзбекистон» колхози партия ташкилотининг секретари.

Яқинда Ўзбекистон ССР халқ хўжалиги ютуқлари виставкаси территориясида «Тинчлик атоми» деган виставка очилди. Бу виставка СССР атом энергиясидан фойдаланиш давлат комитети, Давлат политехника музейи ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги илмий-тадқиқот ишларини координациялаш давлат комитети томонидан ташкил этилган эди. Суратда: томошабинлар «Ленин» атомоходининг макетини кўздан кечиришмоқда.

В. Лейзерович фотоси.
(ЎзТАГ фотохроникаси).

МЕҲНАТ ЕНГИЛЛАШДИ

Коммунистик меҳнат мактаби тўгарагининг навбатдаги машғулоти ишлаб чиқариш процессларини автоматлаштиришга бағишланди. Станция автоматика ва иссиқлик ўлчови цехи бошлиғи Марат Эшонов тўгарак аъзоларига автоматика ва телемеханиканинг хосияти ҳақида сўзлаб берди. Кишилар бундай ўйлаб қарашса ҳали ўз станцияларида кўпгина ишлар қўл кучи билан бажарилар экан. Рационализатор ва ихтирочилар дарҳол ишга киришишди. Дастлабки тажрибалар ўтказилди. Слесарлар А. Тимофеев, Г. Додаматов, мастерлардан Ғ. Татчук ва Н. Кайчулов ўртоқлар қозон остида ўт ёниш процессларини тўла автоматлаштириш устида бош қотирдилар.

Изланишлар узоқ давом этди. Ниҳоят кўп йиллик ҳаракат ўз самарасини кўрсатди. Янгилик яратувчилар ғайрати билан ҳозир 9 қозонда ўт ёниш системаси автоматик усулда бошқаришга кўчирилди. Бундан ташқари жорий этилган бир қатор муҳим таклифлар эвазига автоматик бошқарувчи аппаратлар, электрон ускуналар ва бошқа кўпгина агрегатларнинг ишлаш ҳолати анча яхшиланди. Қўл меҳнати енгиллашиб, давлатнинг кўплаб маблағи иқтисод қилинди.

Ишлаб чиқаришнинг механизациялаш ва автоматлаштириш натижасида корхонада меҳнат маданияти ҳам анча ошди. Ҳозир цехлар чиннидек. Ўрнатилган гуллар баҳор нафасини сездиряпти. Амалга оширилаётган бу каби техник-иқтисодий тадбирлар Оҳангарон ГРЭСида нур ишлаб чиқаришни ҳам кўпайтирмоқда. Станция турбиналари доимо ҳаракатда. Яратилаётган нур қишлоқларга, корхоналарга ва хонадонларга томон тинмай оқиб турибди.

А. УБАЙДУЛЛАЕВ.

ҚИШЛОҚ ҚУРИЛИШИГА ЖИДДИЙ ЭЪТИБОР

Бугунги қишлоқларимиз жамолига бир назар ташланг. Гўё янгидан туғилгандек. Шинам уй-жойлар, маданий-маиший биноларни кўриб баҳри-дилингиз очилади. Кино-театрлар, клублар, маданият саройлари — ҳаммаси пахтакорлар, соҳибкорлар хизматида. Бинокорлар социалистик қишлоқларимиз кўркига яна кўрк қўшиш, гуллаб яшнатиш иштиёқида ғайрат кўрсатмоқдалар. Менинг ўзим бинокор-инженерман. Шунинг учун ҳам қад кўтараётган ҳар бир бинони кўриб беихтиёр севинаман.

Калинин районидаги Охунбобоев номли, «Ўзбекистон 40 йиллиги» колхозлари ва Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон», «Правда» колхозларининг территориясида ўтган йили қатор типовой турар-жойлар, мактаблар ва клублар қад кўтарди. Уларда ҳозир қишлоқ меҳнаткашлари яйраб истиқомат қилмоқдалар, билим олмоқдалар.

Район колхозларида қурилиш-монтаж ишларини асосан колхозлараро қурилиш ташкилоти олиб бормоқда. Булар олдига улкан вазифалар қўйилган. Ер қазишдан то том устини ёпишгача бўлган ишлар шу ташкилотлар бинокорлари қўли билан бажарилади. Лекин шуни айтиш керакки, ҳозирги пайтда колхозлараро қурилиш ташкилоти моддий-техника базаси давр талабига тўла жавоб бермайди. Механизация воситалари етишмайди. Ишчи кучи кам. Лойиҳачилар эса уларни ўз вақтида тегишли ҳужжат-сметалар билан таъминламайдилар. Натижада ўтган йили анчагина қурилиш объектларини фойдаланишга топшириш чўзилиб кетди. Оржоникидзе районининг «Правда» колхозидаги ўрта мактаб биноси, Калинин районидаги Карл Маркс ва Собир Раҳимов номли колхозлардаги сабзавот омборлари қурилишлари жуда ҳам кеч фойдаланишга топширилди.

Нега шундай бўлаяпти? Фактларга мурожаат қилайлик. Оржоникидзе ва Калинин районлари колхозлараро қурилиш ташкилотларининг ташкил этилганига ҳозир 7—8 йил бўлиб қолди. Аммо шу пайтгача бу ташкилотларнинг биронта ҳам ўз юк кўтариш крани, экскаватор ёки бульдозери бўлган эмас. Уларга запас қисмлари ҳам етишмайди. Булардан ташқари йирик объектлар учун керак бўлган темир-бетон конструкциялари ва деталлари ҳам механизмларнинг йўқлиги натижасида қурилишлар бошига белгиланган муддатда ташиб келтирилмайди. Оқибатда бинокорлар қўли ушланиб қолади, объект қурилиши чўзилаверади. «Узсельхозтехника»нинг область бирлашмаси колхозлараро қурилиш ташкилотлари томонидан тушган шикоятларга камдан-кам эътибор бермоқда. Бирлашма раҳбарлари қишлоқ қурилишига жиддийроқ эътибор беришлари керак.

Иллат биргина шу эмас. Сантехника ускуналари ва трубаларнинг етишмаслиги ҳам бинокорлар жонига тегди. Шундай қисмларнинг йўқлиги натижасида Оржоникидзе районидаги «Правда», Калинин районидаги «Партия ХХ съезди» ва Калинин номли колхозларда теплицалар ремонти пайсалга солиниб келди.

Кези келганда шуни ҳам айтиш керакки, лойиҳалаш институти ходимлари бажараётган ишлар ҳам бинокорлар кўнглини тўлдирмаётир. Лойиҳа ва сметалар доимо кечикиб келади. Кўпгина заказлар «Узгипросельстрой» институти томонидан бажарилмай ҳам қолади. Бажарилгани ҳам ярим йиллаб кечикиб келади. Бундай ҳолга чек қўймоқ керак. Колхозлараро қурилиш ташкилотларининг йиллик планни бажаришлари бир томондан лойиҳачиларга ҳам боғлиқдир.

Шу кунгача колхозлараро қурилиш ташкилоти район хўжаликларида фақатгина иморатлар қуриш билан чегараланиб келмоқда. Бу бир томондан нотўғри. Улар қурилишнинг барча турларини — йўл солиш, водопровод ўтказиш, кўприк қуриш, сув иншоотларини ҳам бажаришлари керак.

Янги йилнинг иккинчи квартали бошланди. Лекин ҳали қишлоқ бинокорлари учун барча шароитлар яратиб берилмаган. «Узгипросельстрой», «Узгоспроект» институтлари қурилиш ташкилотларидан тушган заказларни тезроқ бажаришлари керак. «Ташоблсельстрой» тресті ва «Узсельхозтехника» область бирлашмаси раҳбарлари қишлоқ бинокорларини керакли техника анжомлари билан, темир-бетон конструкциялари ва деталлари тайёрланадиган база билан таъминлашлари лозим.

КПСС Марказий Комитетининг март Пленуми қарорларида уқтирилганидек, қишлоқ қурилишига бундан буён жиддийроқ эътибор бериш керак. Халқ хўжалигидаги ҳар қандай тармоқдан фарқли ўлароқ, совхозлардаги ва айниқса колхозлардаги қурилишлар керакли материаллар ва комплект ускуналар билан тўла-тўкис таъминланмоғи лозим. Давр, замон шуни талаб қиляпти.

М. АБДУЖАББОРОВ.

Оржоникидзе районининг қурилиш бўйича инженери.

МАШҒУЛОТЛАР ТАЪСИРЧАН БЎЛСИН

Тюпкочи механизатор Рафиқ Алиевни 1-«Далварзин» совхозида ҳамма танийди. У бошлиқ звено ўтган қишлоқ хўжалик йилини баракали якунлади. Звено аъзолари фидокорона меҳнат қилишди. Техника тилини яхши билган звено аъзолари гектар бошига 35 центнердан ҳосил кўтардилар. Бу йил эса уларнинг режалари янада улкан. Миришкорлар ҳосилдорликни 38 центнерданга етказишга аҳд қилишди. Ҳозир улар мўл ҳосилга пухта замин яратмоқдалар. Бу азаматлар даласида иш авжида.

— Техникага меҳр қўйиб ютқазмаяпмиз,— дейди звено бошлиғи Р. Алиев.— Бу яхши. Аммо шунинг ўзи кифоя қилмайди. Пахтадан мўл ҳосил етиштираман деган деҳқон илғор тажрибалар ва фан ютуқлари билан яқиндан таниш бўлиши лозим. Совхозимизда илғор тажрибаларни ва фан ютуқларини кенг ёйиш мақсадида яхши тадбирлар амалга ошириляпти. Шулардан бири совхозимизда ташкил этилган қишлоқ хўжалик билимлари халқ университети бўлди. Университет икки йилга мўлжалланган эди. Яқинда бу университетни 120 га яқин киши тамомлади. Мен ҳам университет машғулотларига актив қатнашдим. Университет билимларга эътиқодимизни орттирди. Ўтган йилги ютуқни қўлга киритишда ҳам университет машғулотларининг ёрдами катта бўлди.

Ҳа, қишлоқ хўжалик билимлари халқ университети ўз тингловчиларига кўп нарса берди. Бу университет ўтган йили иш бошлаган эди. Совхознинг директори ўртоқ И. Иброҳимов университетнинг ректори этиб тайинланди. Билим ўчоғига совхознинг звено бошлиқлари, агрономлар ва агротехниклар тингловчи бўлиб киришди.

Машғулотлар жуда қизиқарли ўтди. Университет ректори ўртоқ И. Иброҳимов «Техника карталари ва уларнинг аҳамияти», Лектор В. Попов эса «Звено системасининг иш тажрибалари» ҳақида гапириб бердилар. Ўртақ З. Кудина томонидан ўқилган «Чигитнинг биологик асослари ва янги нав пахталар» мавзуидаги лекция ҳам тингловчиларга манзур бўлди. Старший агроном М. Ортиқов звено системасининг афзалликлари ҳақидаги лекцияни ўқиди.

ХАЛҚ УНИВЕРСИТЕТЛАРИНИНГ РЕСПУБЛИКА КЎРИГИ ОЛДИДАН

Бундай намунали халқ университетлари Бекобод районидаги бошқа айрим хўжаликларда ҳам мавжуд. Улар ҳам ўзларининг пухта тузилган планларига эга. Дзержинский номли колхозда очилган ота-оналар халқ университети машғулотлари жуда мазмунли ўтмоқда. У шу йилнинг январь ойида иш бошлади. Университет машғулотлари икки йил давом этади.

Билим ўчоғининг педагогика билимлари факультети машғулотларига ота-оналар ва педагог ўртоқлардан 67 киши қатнашмоқда. Улар ўқитувчи А. Абдуназаровнинг «Мактаб ва жамоатчилик», Х. Умаровнинг «Ёш авлодни тарбиялашда ота-оналарнинг роли» деган лекцияларини эътибор билан тингладилар. Навбатдаги машғулотда эса тингловчиларга «Ўқувчилар психологияси ва тарбиячилар» деган мавзуда лекция ўқилади.

Педагогика билимлари факультети ишига район халқ маорифи бўлими ходимлари ва район ота-оналар университети ректорати яқиндан ёрдам бермоқда.

Ленин номли колхоз радио университети ҳам қизиқарли темаларда лекция ва суҳбатлар уюштирмоқда. Навоий номли колхозда иш бошлаган сиҳат-саломатлик халқ университети фаолияти ҳам жонланиб кетди.

Ҳозир районда 11 та халқ университети бор. Рўй-рост айтганда, бу университетларнинг ҳаммаси ҳам яхши ишлаяпти деб бўлмайди. Ҳатто улардан айримлари ўз фаолиятини тўхтатиб қўйди.

«Чаноқ» совхозида ташкил этилган агрохимия билимлари халқ университети шу йилнинг январь ойида очилган эди. Унга совхознинг бош агрономи ўртоқ Умаралиев ректор этиб тайинланди. Университет Совети ҳам тузилди. Аммо дастлабки биринчи машғулот ўтказилди-ю, шу-шу унинг фаолияти таққа-тақ тўхтаб қолди. Ҳозир совхоз раҳбарлари ҳам, университет Совети ҳам унинг бундан кейинги тақдири билан қизиқмай қўйди.

Навоий номли колхозда илмий атеистик халқ университетини очиш учун катта тайёргарлик кўрилди. Унинг дастлабки иккита машғулоти ҳам ўтказилди. Лекин негадир у ҳозир ишламаяпти. Университет ректорати билан тингловчилар ўртасида алоқа узилиб қолди. Лекторлар ҳам тайин эмас.

Бундан беш-олти ой муқаддам районда адабиёт ва санъат, маданият халқ университетлари очилармиш деган овоза тарқалган эди. Бу университетлар очилишга-ку, очилди, аммо ҳозир дуруст ишламаяпти. Университет Совети чинакам жон куйдирмаяпти. Ана шунинг натижасида университетлар машғулотлари номигагина ўтадиган бўлиб қолди.

Районда халқ университетлари ташкил этилаётганда уларнинг тингловчилари контингенти ҳисобга олинмади. Айрим университетлар машғулотларига ҳатто беш-олти киши ҳам қатнашди.

Бу ерда район халқ университетлари бўйича тузилган Советнинг фаолиятсизлигини ҳам алоҳида айтиб ўтиш лозим. Университетлар Советига 11 киши аъзо қилиб тайинланди. Аммо, улар колхоз ва совхозларда очилган университетлар ишлари билан мунтазам қизиқиб бормадилар. Методик кўрсатмалар берилмади.

Халқ университетлари иши маълум даражада район раҳбарлари эътиборидан ҳам четда қолди. Университетларга шу соҳани яхши биладиган кишилар бириктириб қўйилмади. Натижада ҳар бир университет ўз билгича иш тутди. Ҳатто, ҳозир райондаги мавжуд халқ университетларидан қай бири республика кўригига қатнашиши маълум эмас.

Ҳақиқатан ҳам райондаги кўпчилик халқ университетлари иши аянчли аҳволга тушиб қолган. Шунинг учун ҳам район партия комитети бу масалани атрофлича муҳокама қилди. Ўз фаолиятини тўхтатиб қўйган университетларни қайта тиклаш юзасидан амалий тадбирлар белгиланди.

Халқ университетлари меҳнаткашларнинг билимларини бойитувчи ва илғор тажрибаларни оммалаштирувчи чинакам тарбия ўчоғига айланиши керак. Бунда кенг жамоатчилик улар ишига яқиндан ёрдам бериши лозим.

А. АЛИЕВ,

«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

ТАШАББУСКОРЛАР

Биринчи смена тугади. Ҳозиргина жўшқин меҳнат романтикаси билан нафас олаётган цех ичра сукунат қўнди. Иккинчи сменанинг ишчилари ишга тушишга ҳозирланишаяпти.

Бу сафар ҳам худди кечагидек иш бўлди: смена орасида резина қорғич автомат совуб, қоришма қотиб қолди. Қанчадан-қанча тонна резина қоришмаси брак бўлди. Энди уни қайтадан эритиш учун яна ҳамма ишни қайтадан бошлаш керак.

Бу аҳвол кўпдан бери давом этиб келаяпти. Чунки смена алмашаётганида станокларни вақтинча бўлса ҳам тўхтатишга тўғри келарди.

Ҳар бир бригада уч сменага бўлиниб ишласа қандай бўлар экан? Эрталаб беш киши, кечқурун яна беш киши, кечаси эса қолган беш ишчи ишлайди. Шундай қилинса иш тўхтаб қолмайди.

Аввалига бу фикр баъзиларга маъқул тушмади. Доим бирга бўлиб, бир вақтда ишга келиб, бирга кетадиган ишчилар бир-бирларига кўникиб қолишган, уларни уч сменага бўлиб юбориш ҳаммага ҳам маъқул тушавермаслиги табиий эди. Лекин бригада аъзолари бу ишни қанчалик муҳим эканини уқишди ва шу методда ишлашга қарор қилишди.

Тўхтапўлат Абдураҳмоновнинг бригадаси оғир шланг цехида биринчи бўлиб шу ташаббусни бошлади.

Янгилик тез кунда ўз натижаларини берди. Аввало резина қоришмасининг қотиб қолишига барҳам берилди, маҳсулот сифати яхшиланди, меҳнат унумдорлиги 15 процент ошди.

«Бўлиниб кетиш»ни хоҳламай юрган прессловчи Ж. Прохожаева билан қабул қилиб олувчи Н. Содиқхўжаева ҳам, А. Тангабоев билан Б. Казаковлар ҳам бир-бирларига янада маҳкамроқ боғланиб қолишди. Ҳамма бир киши учун, бир киши ҳамма учун меҳнат қиладиган бўлди.

«Ташкенткабель» заводида ҳозир бундай бригадалар сони 27 тага етди. Натижада завод маҳсулотининг сифати кескин яхшиланди. Т.Абдураҳмонов бригадаси ҳамон олдинда бормоқда.Бригада аъзолари январь ва февраль ойлари планини 120 процентдан бажардилар ва биринчи квартал топшириқларини ҳам муддатидан илгари адо этдилар.

Оғир шланг цехининг меҳнаткашлари тежаб қолинган маҳсулотлар ҳисобига йиллик планга қўшимча равишда 5 километр узунликда кабель ишлаб чиқариш, маҳсулот сифатини янада яхшилаш, шу йил коммунистик меҳнат цехи номини олиш учун курашмоқдалар. Бу курашда Т. Абдураҳмоновнинг бригадаси актив иштирок этмоқда.

Ш. ФОЗИЛОВ,
И. ЮСУПОВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

ЧОРА КЎРИЛДИ

Газетамизнинг 12 март сонида босилган «Обуначилар талаби қондирилсин» сарлавҳали хабарда келтирилган танқидий фикрлар тўғри, — деб ёзади редакцияга йўллаган жавобда, «Главпочтампт» бошлиғининг ўринбосари ўртоқ Йўлдошев.— Дарҳақиқат обуначилар почтальон А. Зуҳуровнинг ишидан норози бўлганлар. У газета-журналларни, хат ва телеграммаларни ўз эгаларига вақтида етказиб бермаган. Ўртоқ Зуҳуров бундан олдин ҳам бир неча марта огоҳлантирилган, лекин у танқиддан тегишли хулоса чиқармаган.

Ўртоқ Зуҳуров ўз вазифасига ўта совуққонлик билан қарагани учун вазифасидан бўшатилди. Шунингдек Октябрь районидаги 109-почта бўлимининг бошлиғи ўртоқ Ф. Илёсовга почта хизматини яхшилаш ҳамда ходимлар ишида контрўллик ўрнатиш вазифаси топширилди.

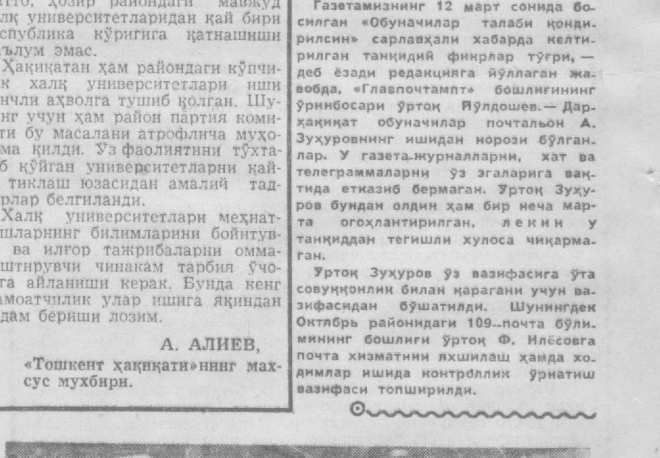

Икки дўст Рихсибой Эгамбердиев ва Собир Набиев ўртоқлар «Ташкенткабель» заводида 15 йилдан бери меҳнат қилиб келишяпти. Улар қўлидан чиқаётган оғир электр кабеллар ҳар куни Иттифоқимизнинг узоқ-узоқ бурчакларидаги заказчиларига етказиб беріляпти. Коллектив бу пешқадамлар меҳнатига тасанно демоқда. Суратда: Р. Эгамбердиев (чапда) ва С. Набиев ўртоқлар ўзаро суҳбатлашиб турипибди.

В. Сироткин ва И. Глауберзон фотоси.

ЗАРБДОР БРИГАДА

Ишчиларнинг айримлари экскаватор ремонтчиларининг маҳоратидан ҳайратланиб:

— Николай реверсани кўз юмиб ҳам йиғаверади-я,—дейишади яна бошқалари:

— Турғунни айтмайсизми, катокларнинг «касали»ни товушидан билади,— дейишади.

Юксак маҳоратлари туфайли мақтовга сазовор бўлган бу азаматлар Тошкентдаги «Строймеханизация» тресті 1-бошқармасининг ғағановачи Николай Девицин бошлиқ бригадаси аъзоларидир. Шу кунларда улар коммунистик меҳнат бригадаси номини олиш учун курашмоқдалар. Ремонтчилар ишни ташкил этишга катта эътибор беришаяпти.

Бригадада икки-уч кишидан иборат уч зарбдор группа вужудга келди. Николайнинг ўзи экскаватор мураккаб узеллар ва трансмиссия ремонтини ўз зиммасига олди. Турғун Аҳадов группаси юргизувчи қисм бўйича, Г. Куманов ва электр пайвандчи Т. Солиевлар эса узелларни йиғишнинг устаси бўлиб олдилар.

Азаматлар иш усулини қайта ташкил этиш туфайли ойига 5-6 экскаваторларни ремонтдан чиқаришиб, планни 145-150 процентга етказиб бажаришга эришаётирлар.

Ў. ЗОКИРОВ.

СЎНГГИ ҲУЖУМГА

РЕПОРТАЖ

Фарҳод тоғлари этакларидан эсаётган кучли шамол кўз очиргани қўймайди. Атрофда аччиқ изғирин. Кўчалардан кўтарилаётган чанг-тўзон киши юзига келиб урилади. Лекин шаҳарда ҳаёт қайнайди. Бинокорлар ўз постларида. Кўзларига ойнак тутиб ғишт термоқдалар, бетон ётқизмоқдалар. Бунга улар кўникиб қолишган. Қишли-қировли кунларда шу бино пойдеворига биринчи ғиштни қўйишган эди. Саратон жазирамасида ҳам қурилиш майдонидан кетишмади. Тунлар кунларга уланди, кунлар тунга. Суръат ўсганда ўсиб борди. Кишилар бир зум бўлсада бўш туришмади. Ҳамма бир ёқадан бош чиқарди.

Мана бугун қурилиш майдонида гигант пролётлар кўкка мағрур бўй чўзиб турибди. Минора кранларининг сўнгги бор бўғиқ сигналлари эшитиляпти. Бинокорлар сўнгги ҳужумга отланишган.

...Бригадир Ғани Эминов ўз йигитлари орасида. Нима бор, нима йўқ — ҳаммасидан кўз-қулоқ. Участка бошлиғи олдига чопади. Аллақаёқларга қўнғироқ қилади. Бетон, ғишт сўрайди. Яна участкага қайтиб ишнинг сифатини кўздан кечиради. Ҳар куни шундай. Унинг тиними йўқ. Қурилишда сўнгги операциялар бажариляпти, сўнгги участкалар фойдаланишга тахт бўлаяпти. Яна бир зўр берилса ремонт-механика заводи фойдаланишга топширилади. Тайёрлов, темирчилик-қозон ва йиғув цехларида агрегатлар гувиллай бошлайди. Ўрта Осиё цемент саноати корхоналари учун ностандарт металл конструкциялар, запас қисмлар шу ердан жўнатила бошланади. Станоклар, мураккаб агрегатларни ремонт қилиш кенг йўлга қўйилади. Ҳозирги кунда ҳамма бир жон-бир тан бўлиб шу кунларни яқинлаштириш учун шижоат кўрсатмоқда. Бу курашда Ғани Эминов бошлиқ комплекс бригада аъзолари бошқаларга намуна бўлмоқдалар.

704-УНРга қарашли бу бригада аъзоларини ҳозир ҳамма танийди. Улар қурилишга биринчилар қаторида келишган. 36 азаматнинг ҳар бири уч-тўрт касбнинг бошини тутган. Улар шу қурилишда коммунистик меҳнат коллективи номини олишди. Шу номга яраша меҳнат қилишяпти.

— Бу ерда одамларимиз ҳам қайтадан туғилишди, — дейди бригадир. — К. Ерқулов, С. Вехова, И. Шчеглов ўртоқлар дастлаб ишга келганларида қўлларида ҳунари йўқ ёшлардан эди. Коллектив уларни ўз бағрига олди. Ҳунар ўргатди, малакаларини оширди. Мана энди уларнинг ўзлари устоз. Асрор Усмонов, Мустафо Сулаймонов, Иброҳим Ёқубов каби тажрибали ишчиларимиз билан бир сафда туриб қурилиш суръатига суръат қўшмоқдалар.

— Ҳозирги кунгача қайси участкалар фойдаланишга тахт бўлган? — сўраймиз бригадирдан.

— Қайси участкалар қолди деб сўранг, уларни санаб бериш ўнғайроқ, — бригадир бизни бошлайди цехларга томон.

Цехларда агрегатлар ости майдонлари тайёрланаяпти. Бетончилар кетидан монтажчилар ишни давом эттиришаяпти. 30 га яқин агрегат тўла монтаж қилиб бўлинган. Термоизоляциячилар ҳам шу ерда. Сувоқчилар чала ишларини битиришаяпти. Шипда эса кран йиғувчилар. Улар цех бўйлаб ҳаракат қиладиган 20 тонналы кран қисмларини йиғишаяпти.

Шундай бўлиши ҳам керак. Бинокорлар кўпчилик олдида сўз беришган янги завод қурилишини 25 апрелгача фойдаланишга топшириб, 1 Май байрамини ёруғ юз билан кутиб оламиз деб. Бинокорлар сўз бердими, албатта бунинг устидан чиқишади. Шу ният билан улар ҳаракат қилишаяпти...

Лекин ҳали қурилишда бажарилмаган ишлар анчагина бор. Яна 46 та станоқ келтирилиши керак. «Стальмонтаж», «Проммонтаж» ташкилотлари монтажчилари уларни ўрнатишлари лозим.

Аҳвол шундай. Бинокорларнинг ютуғи ҳам бор, камчиликлари ҳам. Вақт кутиб турмайди. Суръатга суръат қўшиш керак. Ҳужум фронти кенгайсин, ғайратга ғайрат қўшилсин!

Ж. НОСИРОВ,

Бекобод шаҳри.

ЦЕХДАГИ ЙИҒИЛИШ

Ўтган ҳафта трактор-йиғув заводи асбобсозлик цехида пойтахтдаги ўндан ортиқ заводларнинг фрезерчилари йиғилиши бўлди. Йиғилишда сўзга чиққан илғор фрезерчилар ишлаб чиқаришни янада таомиллаштириш, меҳнат унумдорлигини ошириш соҳасида эришган ютуқлари, тажрибалари, иш режалари ҳақида ўртоқларига гапириб бердилар.

Х. ОЛИМЖОНОВ.

ЧОРВАЧИЛИК СЕРДАРОМАД МАНБА БЎЛАДИ

ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ РАЙОНИДАГИ СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОЛХОЗ ЧОРВА МАҲСУЛОТЛАРИНИ ЙИЛ САЙИН КЎП ЕТИШТИРМОҚДА

БАЙРОҚДОРЛАР

ҲАШАМАТЛИ зал одамга лиқ тўлган. Область қишлоқ хўжалиги ходимларининг кенгаши ўз ишини тугатгач, мажлис раиси «энди область партия комитети ва область ижроия комитетининг чорвачилик бўйича кўчма Қизил байроғи Юқори Чирчиқ районидаги Свердлов номли колхозга топширилади» деб қолди. Залда гулдурос қарсаклар янграб кетди. Колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Дмитрий Александрович Ким президиумга чиқиб Қизил байроқни қабул қилиб оларкан, ниҳоятда тўлқинланаётганини, қалби қувончли ҳис-ҳаяжонларга тўлиб-тошаётганлигини яширолмай қолди...

...Машина колхоз томон елдек учиб боряпти. Дмитрий Александрович Қизил байроқдан кўзини узмаганича ҳаёл суряпти: «Меҳнат қилсанг, иззат топасан», деганлари шу экан-да. Колхозчиларимиз байроқни кўриб роса хурсанд бўлишади». Раис чўнтагидан ён дафтарини олиб, рақамларга кўз югуртди. Юксак кўрсаткичларни билдириб турувчи бу рақамлар Дмитрий Александровичнинг дилини қувонтириб юборди...

Ҳа, бу рақамлар колхоз чорвадорлари пешона тери тўкиб, олий ҳиммат кўрсатиб қилган самарали меҳнатнинг ёрқин рамзидир. Ўтган йили бу колхознинг азамат меҳнаткашлари ҳар қачонгидан ҳам катта зафарларга эришдилар. Пахта ҳосилдорлиги яна бир юқори поғонага кўтарилди. Канопдан баракали хирмон кўтарилди. Сабзавот ва полиз экинларидан олинган ҳосил ҳам мўл бўлди. Чорвадорларнинг эришган муваффақиятини айтмайсизми?! **Улар бутун йил давомида ғайрат-шижоатни бўшаштирмай меҳнат қилиб, областдаги барча хўжаликларнинг чорвадорлари ўртасидаги социалистик мусобақада ғолиб чиқдилар. Шундай қилиб, етти йилликнинг олтинчи йилида бу колхоз чорвачилик соҳасида областда карвонбоши бўлиб қолди. Шунинг учун ҳам унга область партия комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи берилди.**

Бир бригада ёки звено етти йиллик планни олти йилда бажарибди, деган хушхабарни эшитса киши ғоят қувониб кетади. Агар «Бир колхоз етти йиллик планни олти йилда бажарибди» деган хушхабарни эшитсачи, киши қувончининг чеки бўлмайди. Биз ҳикоя қилаётган Свердлов номли колхоз чорвадорлари ана шундай юксак марраларни эгаллadилар. **Хўжалик белгиланган планга кўра етти йил мобайнида 15419 центнер гўшт етиштириши керак эди. Ваҳоланки олти йил ичида 17203 центнер семиз гўшт етиштирилди! Ҳозиргача етиштирилган гўшт эса қарийб 18 минг центнерга етиб қолди. Колхоз фермаларида 1959-1965 йиллар давомида планга кўра 62489 центнер сут соғиб олиниши керак эди. Аслида эса 1964 йилнинг охиригачаёқ 64454 центнер сермой сут соғиб олинди. Чорвадорлар шу йилнинг январь ойидан бошлаб давлатга 1966 йил ҳисобига сут топширишяпти. Биринчи кварталда 2300 центнер сут етказиб берилиши керак эди. Квартал охиригача қабул пунктига жўнатилган сут 4 минг центнерга яқинлашиб қолди.**

Маҳсулот етиштиришнинг кўпайтирилиши билан бирга таннарх йил сайин арзонлашяпти, чорвачиликдан келаётган даромад мисли кўрилмаган даражада кўпайяпти. Колхоз етти йилликнинг дастлабки йилида чорвачиликдан 155 минг 81 сўм даромад қилган эди. Ўтган йили эса 584 минг 821 сўм даромад қилди. Орадаги фарқ — осмон билан ерча! Беш йил ичида шунчалик юксак марраларнинг эгалланиши колхоз чорвадорлари, мутахассислари, раҳбарлари ишнинг кўзини биладиган одамлар эканлигидан далолат бериб турибди.

«Даромадга қараб буромад» деганларидек, бу соҳадан келаётган даромаднинг кўпаётганлиги туфайли чорвадорларнинг моддий манфаатдорлиги ҳам ортаяпти, турмуш даражаси янада яхшиланаяпти. Колхозда меҳнатга ҳақ тўлаш яхши йўлга қўйилган. Ким кўп, арзон ва аъло маҳсулот етиштирса, ўша кўп ҳақ олади. Шу қоидага қатъий амал қилинаётганлиги сабабли чорвадорлар ғайрат ва ташаббус билан меҳнат қиляптилар, ўзаро социалистик мусобақани авж олдиряптилар.

Бу хўжаликнинг байроқдор чорвадорларида «биз етти йиллик планни ўтган йилиёқ бажариб қўйганмиз, энди дўппини яримта қилиб юраверсак ҳам бўлади» деган кайфиятдан заррача ҳам йўқ. Аксинча улар «эл-юртимизнинг дастурхонида серёғ гўшт, сермой сут мўл бўлсин» деган мақсадни дилларига жо қилиб ,янги марралар сари дадил интилмоқдалар. **Бу йил уларнинг социалистик мажбуриятлари ҳар қачонгидан ҳам юксак: камида 3200 центнер гўшт, 14400 центнер сут, 240 центнер жун, 290 минг дона тухум етиштиришга аҳд қилишган.**

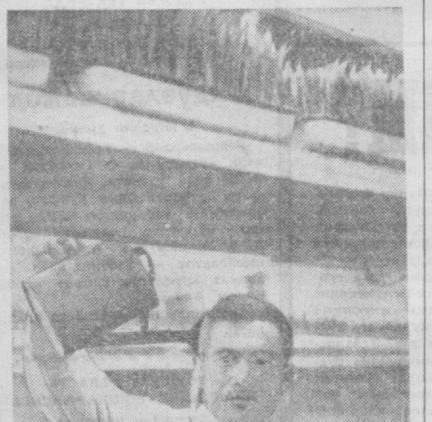

Суратда: сут-товар фермасидаги гидропоника хонасининг ишчиси Шариф Жўраев. У гидропон усулида ўстирилаётган маккажўхори барраларини махсус тайёрланган суюқ эритма билан суғормоқда.

Суратда: ўртоқ Мария Ким навбатдаги сут соғишга тайёргарлик кўрмоқда.

КОЛХОЗДА ГЎШТ ВА СУТ ЕТИШТИРИШНИНГ КЎПАЙИШИ

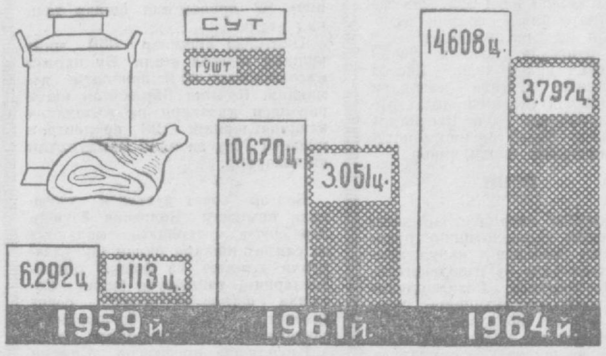

ХЎЖАЛИКДА ЧОРВАЧИЛИКДАН ОЛИНАЁТГАН ДАРОМАДНИНГ ЎСИШИ

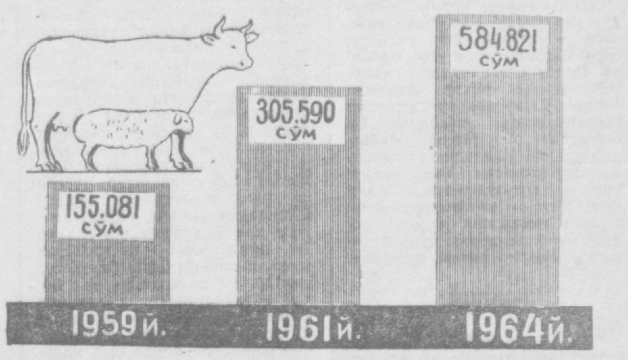

МЕХАНИЗАЦИЯ ШАРОФАТИ

БАЪЗИБИР хўжаликларнинг фермасига кирган киши «шу ердан тезроқ чиқиб кетақолсам» дейди. Чунки у ерда ҳамма нарса тартибсиз, биноларнинг ичи ифлос. Бу албатта одамларнинг ўзига боғлиқ. Дид-фаросатли кишилар бундай бўлишига ҳечқачон йўл қўйишмайди. Улар ўз уйларини қандай озода тутишса, ўзлари ишлайдиган жойни ҳам шундай озода, сариштаю-саранжом қилиб қўйишади. Бу колхознинг чорвадорлари ҳам ана шундай кишилардан. Фермага кирсангиз дилингиз ҳушнуд бўлади. Ҳаммаёққа асфальт ётқизилган. Сигирхоналар, молхоналар, бузоқхоналарнинг ҳаммаси типовой усулда қурилган.

Бу сут-товар фермасини комплекс механизациялашган десак янглишмаймиз. Қўл кучи билан қилинадиган ишларнинг деярли ҳаммаси ҳозир механизмлар зиммасига юкланган. Фермага ҳар хил маркадаги 8 та трактор хизмат қилади. Ҳатто ҳовлидаги маҳаллий ўғитларни тозалаш ва уларни фермадан олиб чиқиб кетишгача бўлган ишлар ҳам тракторлар, самосваллар ёрдамида бажарилади. 4 та ДКУ агрегати, ширали озуқаларни тақсимлайдиган

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ МАРТ ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

агрегат, 3 та хашак майдалайдиган машина ва бошқа бир қанча техника воситалари чорвадорларнинг оғирини енгил қиляпти. Сигирхоналарнинг ичи цементланган, вақти-вақти билан махсус шланглар ёрдамида сув билан ювиб турилади.

— Комплекс механизация бизнинг ишимизни енгиллаштирибгина қолмай, маҳсулот етиштиришни кўпайтиришимизда ҳам асосий таянч бўлиб қоляпти,— дейди сут-товар фермасининг бригадири ўртоқ Григорий Ким,— бизда «тандем» установкаси қурилмасдан олдин сут соғишга жуда кўп одам жалб қилинарди. Чунки сигирлар кўп, ҳаммасини ўз вақтида соғиб олмаса булмайди. «Тандем»ни қурдигу, жонимизга оро кирди. **Мана энди фермамизнинг фахри бўлган Мария Кимнинг бир ўзи бир йўла 130 бош сигирни соғиб олишга улгуряпти. У механизациялаштирилган сут соғишнинг иш услубини пухта ўзгаштириб олган. Шунинг учун ҳам у эришган кўрсаткичлар ҳаммамизни беҳад қувонтиряпти. Ўтган йили у 258 минг 775 литр сут соғиб олишга муваффақ бўлди .Бу йил ундан ҳам кўпроқ сут соғиб олишга ҳаракат қиляпти.**

Фермада Мария Кимга ўхшаган кишилар кўп. Ўтган йили ҳар бир бош сигирдан 3000—3150 литрдан сут соғиб олган Вера Люльчик, Ирина Сон, Елена Рудая ўртоқлар бу йил 3200—3300 литр учун курашишмоқда.

1963 йилнинг охирида бу колхозга Ленин номли колхоз қўшилди. Унинг фермасидаги ишлар ҳеч кимни қаноатлантирмас эди. Меҳнат яхши ташкил этилмаганлиги оқибатида чорва молларининг маҳсулдорлиги ҳам пасайиб кетган эди. Колхоз қўшилгач чорвадорлар уларга ўзларининг илғор тажрибаларини ўргатабошлашди. Бу фермадан у фермага мутахассислар, тажрибакорлар юбориб турилди. У фермани ҳам механизациялаштиришга, сигирларнинг зотини яхшилашга ва бошқа шунга ўхшаш ташкилий ишларни беками-кўст амалга оширишга алоҳида эътибор берилди.

Натижа чакки бўлмади. Қолоқ ферма бир йилнинг ўзидаёқ «оёққа турғизилди». Маҳсулот етиштириш бирданига кўпайтирилди. Ферма чорвадорлари ғалвир сувдан кўтарилганида илгаригидек кўпчилик ўртасида уялиб, хижолат бўлиб қолишдан қутилдилар. Энди давлат томонидан берилган планлар ҳам, зиммага олинган социалистик мажбуриятлар ҳам ортиғи билан бажариладиган бўлиб қолди. Собиқ Ленин номли колхознинг чорвадорлари эндиликда свердловликлардан ғоят миннатдор бўлмоқдалар.

Ферма ходимлари комплекс механизациялашни ишлаб чиқаришга кенг жорий қилиш билан бир қаторда маҳсулотни аъло сифатли қилишга ҳам алоҳида эътибор беряптилар. Мана, масалан, сутдаги мой миқдорини кўпайтиришни олиб кўрайлик. Тайёрлов пункти агар мой миқдори 3,8 процент бўлса, топширилган бир литр сутни бир литрга қабул қилади. Масалан айтайлик, мой миқдори 3,5 процент бўлса, минг литр сут 921 литрга қабул қилинади. Бу йиғилиб-йиғилиб, етиштирилган маҳсулотнинг жуда кам литрга топширилишига сабабчи бўлади. Ўтган йиллари колхозда сутдаги мой миқдори 3,7 процент эди. Бу йилдан бошлаб 3,8 процент қилишга эришиляпти.

— Мой миқдорини ошириш сигирларни ўз вақтида овқатлантиришга боғлиқ,— дейди колхоз бош зоотехниги Георгий Тихонович Пак—фермаларимизда ана шунга қатъий амал қилиняпти. Сигирларни овқатлантириш, сут соғиш, очиқ ҳавода яйратиш махсус тузилган график асосида амалга оширилади. Биз бу йилги чорва қишлови учун 8251 тонна силос, 5400 тонна дағал хашак, шу жумладан 3662 тонна қуруқ беда жамғарган эдик. Ем-хашак базаси мустаҳкам бўлганлиги учун чорва молларимиз қишда ҳам худди ёздагидек тўйиб-тўйиб овқатланишди.

Сутдаги мой миқдорини оширишда озуқа рационига изчиллик билан амал қилиш ҳам муҳим аҳамиятга эга. Ҳозир бир кеча-кундузда ҳар бир бош сигирга 25 килограммдан силос, 6 килограммдан беда, 12 килограммдан барди, 3 килограммдан концентрациялаштирилган озуқалар, 50 граммдан туз беряпмиз. Сигир елинида қолган сутда мой жуда кўп бўлади. Баъзи бир колхозларда «э, шу охирги томчиларни соғиб олганим билан сутнинг кўпайгани қаёққа борарди» деб эътибор беришмайди. Бизнинг сут соғувчиларимиз ана шу охирги томчиларни соғиб олишга алоҳида аҳамият беришади. Мана шунинг учун ҳам мой миқдорини 3,8 процентга етказиб олдик. Энди бошқа ички имкониятларни ҳам қидириб топиб, мой миқдорини янада оширишга ҳаракат қиляпмиз.

ФОЙДАНИНГ КОНИ

ХЎЖАЛИКНИНГ чорвачилик соҳасига фан ва техниканинг энг сўнгги янгиликлари ҳам кириб келмоқда. Ўтган йили фермада озуқа цехи қуриб ишга туширилди. Ҳозир бу цехни чорвадорлар «фойда манбаи» демоқдалар. Ҳақиқатан ҳам озуқа цехи фойда манбаи экан. Илгарилари ҳар бир бош бузоққа то у олти ойлик бўлгунича 300 литрдан сут бериларди. **Колхозда бузоқ кўп, ҳар бирига 300 литрдан сарфланаберса, озмунча сут керак бўлармиди?! Озуқа цехи қурилгач, у ерда сунъий сут тайёрлана бошланди. Бузоқлар турли витаминларга бой бўлган бу сунъий сутни табиий сутга нисбатан яхшироқ истеъмол қилабошладилар. Бундан ташқари сунъий сут уларнинг тез ва соғлом ўсишига катта таъсир кўрсатди. Бузоқларга сунъий сут берилабошлагач, биргина ўтган йили колхозда 61425 литр сут иқтисод қилиб қолинди ва бу тежалма давлатга сотилди. Сут етиштириш юзасидан берилган етти йиллик планнинг олти йилда бажарилишида ана шу катта фойда манбаи бўлган озуқа цехининг аҳамияти ҳам муҳим бўлди.**

Хўш, озуқа цехида сунъий сут қандай тайёрланади? Ҳар 100 литр сувга 25 литр ёғи олинган сут, 6 килограмм арпа уни, 6 килограмм маккажўхори уни, 3 килограмм дуккакли дон уни, 2 килограмм широт, 300 грамм туз, 500 грамм балиқ ёғи, 33 грамм бўр, 135 миллиграмм кобальт, 13 грамм озуқа биомицини аралаштирилади.

Цехда суюқ ачитқилар ҳам тайёрланади. Илгарилари фермадагилар шаҳарга бориб пиво заводидан ачитқи олиб келардилар. Бу колхозга анча қимматга тушарди. Энди хўжаликнинг ўзида тайёрланаётганлиги учун, 10 литри атиги 15 тийинга тушяпти. Бу цехда Цой Ден Хай ва Ким Ген Чир ўртоқлар ишлашади. Уларнинг ғайрати туфайли ҳар куни 1200 литрдан сунъий сут ва 4000 литрдан сунъий ачитқи тайёрланяпти.

Бу озуқа цехининг бошқа бир муҳим томони ҳам бор. Илгарилари дағал хашак тўғридан-тўғри молларга олиб бориб берилаверарди. Энди шу цехда қайта ишланиб, кейин молларга едириляпти. Бу иш ҳам тўла механизациялаштирилган. Дағал хашак ғарамланган жойнинг ўзида машина билан майдаланади ва трактор прицепига ортилади. Бу прицеп ҳам махсус мослаштирилган. Унинг таг томонига қатор трубалар ўрнатилган. Трубалар ҳар жой-ҳар жойдан тешиб қўйилган. Хашак ортилган прицеп озуқа цехининг олдига олиб келингач, махсус машинадан ўша трубаларга буғ юборилади. Дағал хашаклар икки соат мобайнида буғланганидан кейин юмшоқ бўлиб қолади. Ана ундан кейин қарабсизки, сигирлар уни хўш кўриб еяберади. Озуқа цехи қурилмасидан илгари сигирлар дағал хашакнинг 65-70 процентини еб, қолганини нишхўрдга чиқариб ташларди. Энди буғлаб, юмшатиб берилаётганлиги учун деярли ҳаммасини еяпти. Шундай қилиб озуқа цехи ем-хашакни тежаб-тергаб сарфлашда ҳам муҳим аҳамиятга эга бўлмоқда.

ГИДРОПОНИКА ҚЎЛ КЕЛДИ

КОЛХОЗДАГИЛАР Ўзбекистон чорвачилик илмий-текшириш институтига тез-тез бориб, фан янгиликларидан хабардор бўлиб турадилар. Улар гидропон усулида кўк озуқалар етиштиришни ҳам шу институтдан ўрганиб келишди. Фермада гидропоника учун махсус хона ажратилди. У керакли бўлган ҳамма жиҳозлар билан таъминланди. Бу ерда шу йилнинг февраль ойидан бошлаб кўк озуқалар ўстирилиб, янги туғилган бузоқларга бериляпти. Бу озуқаларнинг таркибида турли хил витаминлар кўп бўлганлиги учун бузоқлар тез семиряпти. Гидропоника хонасида ишлайдиган ўртоқ Шариф Жўраев ўз тажрибалари ҳақида қуйидагича ҳикоя қилади:

— Гидропоника хонасида юзга яқин махсус идиш бор. Ана шу идишларнинг маълум бир қисмига навбатма-навбат дон солиб, ўстириб турамиз. Бу иш муайян суратда қилинаётганлиги учун кўк озуқалар ҳар куни олиб турилади. Мен ҳар куни бузоқхонага 30 килограммдан маккажўхори барраси етказиб беряпман. Кўк озуқа тайёрлашнинг тартиби мана бундай: **маккажўхори дони олдин ярим соат мобайнида кварц лампаси билан нурлантирилади. Бунда унинг микроблари ўлади. Кейин уч кунгача ивитиб қўйилади. Бунда унга ҳар куни икки мартадан сув қуйиб турилади. Тўртинчи куни маккажўхори дони ниш уриб, кўкариб чиқабошлайди. Кейин улар авайлабгина олиниб, махсус идишларга солинади. 8 хил доридан тайёрланган эритма билан ҳар куни икки марта суғориб турилади. Гидропоника мўъжизали бир нарса экан. Ерда ўтнинг ўсишини пайқаш жуда қийин. Лекин бу ерда синчиклаб кузатган киши яққол пайқай олади. Бир кеча-кундузда маккажўхори барраси беш сантиметрдан етти сантиметргача ўсади. Гидропоника хонасига эрталаб кирган киши, кечқурун кирса ҳайрон бўлиб қолади.**

Орадан 10 кун ўтгач кўк озуқаларнинг бўйи бир ярим-икки қаричга етади. Кейин уларни қирқиб олиб бузоқхоналарга жўнатамиз. Тагида қолган қолдиғини эса озуқа цехига элтиб берамиз. Цехда бу қолдиқлар суюқ ачитқи тайёрлашга ишлатиб юборилади.

БИР БУЗОҚ—320 КИЛОГРАММ

КОЛХОЗ чорвадорларининг гўшт етиштиришдаги тажрибалари ҳам диққатга сазовордир. Баъзи бир хўжаликларда бузоқларни ёшлигиданоқ семиртириб боқишга етарли эътибор берилмайди. Бу ерда эса ундай эмас. Чорвадорлар бузоқ туғилган кунидан бошлабоқ уни семиртириш пайига тушадилар. Бузоқхона бир неча группаларга бўлинган. Биринчи группада янги туғилган бузоқлар 20 кун боқилади. Кейин иккинчи группага ўтказилади. Бу ерда бир ярим ой боқилади. Ундан кейин учинчи группада яна бир ярим ой боқилади. Шундай қилиб олти ойгача уларнинг ҳар бири ўрта ҳисобда 180-200 килограммга етказилади. Кейин бу новвослар бўрдоқихонага жўнатилади. У ерда беш-олти ой боқилиб, ҳар бирининг тирик вазни ўртача 320 килограммга, ҳатто 330 килограммга етказилади. Бу яхши тажриба бузоқларни бир йил ичида 320 килограммга етказиб гўштга топшириш имконини беряпти.

Бузоқбоқар ўртоқ Зоя Ким ҳам ферманинг фахрли кишиларидан биридир. У ўтган йили 585 бош бузоқни семиртириб боқди. Озуқа рационига қатъий амал қилаётганлиги, илғорларнинг тажрибасини эринмай ўрганаётганлиги учун ўртоқ Ким ҳар бир бош бузоқнинг бир кеча-кундузда 600-700 ҳатто 800 грамм семиришига эришяпти. Бўрдоқчилардан Юн Гил Бой, Михаил Ким ўртоқларнинг ғайрати туфайли новвослар бир кеча-кундузда бир килограммдан семиряпти.

Колхознинг илғор бўрдоқибоқари ўртоқ Юн Гил Бой бундай дейди:

— Жонажон партия ва ҳукуматимиз мамлакатимизнинг барча меҳнаткашлари қатори биз чорвадорлар тўғрисида ҳам оталарча ғамхўрлик қилаётганлигидан ғоят қувонмоқдамиз. Айниқса КПСС Марказий Комитетининг март Пленумида чорвачилик маҳсулотларининг харид ва тайёрлаш нархларини ошириш тўғрисида таклиф киритилганлиги бизни беҳад руҳлантириб юборди. Биз ана шу ғамхўрликка жавобан гўштни янада кўпайтирамиз.

Ўтган йилнинг охирида улар 150 бош қорамолни бўрдоқи қилиб боқабошлаган эдилар. Январь ойида бу қорамолларнинг ҳаммаси гўштга топширилди. Улар юқори семизликдаги қорамол сифатида қабул қилиб олинганлиги учун ҳам давлатга гўшт сотиш квартал плани муддатидан анча илгари 223 процент қилиб бажарилди.

Ҳозир 120 бош қорамол бўрдоқига боқиляпти. Улар бўрдоқихонага февраль ойининг бошида келтирилган эди. Ўшанда ҳар бирининг тирик вазни 180 килограммдан эди. Ҳозир эса 260-270 килограммга етди. Уларнинг тирик вазни ўрта ҳисобда 320-330 килограммга етганидан кейин гўштга топширилади.

Мана бу суратларда колхознинг илғор чорвадорларидан бир группасини кўриб турибсиз: (юқоридан пастга биринчи қаторда) сут соғувчи Вера Люльчик, бўрдоқибоқар Михаил Ким, сут соғувчи Елена Рудая, (иккинчи қаторда) озуқа цехининг ишчиси Ким Ген Тир, сут соғувчи Ирина Сон, чўчқабоқар Александр Шин ўртоқлар.

А. Абалян фотолари.

ЮКСАЛИШ ЙЎЛИ

— ПАРТИЯМИЗ Марказий Комитетининг март Пленумида кўрилган ғоят муҳим ва ҳаётий тадбирлар,—дейди колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ Д. А. Ким,— чорвадорларимизни руҳлантириб юборди. **Айниқса, улар амалда бўлган харид ва тайёрлаш нархларига қорамол бўйича 20 процентдан 55 процентгача, чўчқалар бўйича 30 процентдан 70 процентгача ва қўйлар бўйича 10 процентдан 70 процентгача, баланд тоғли районларда эса 100 процентгача устама қўйиш таклиф қилинганлигини эшитиб жуда хурсанд бўлишди.** Чунки бу устамалар уларнинг моддий манфаатдорлигини кескин даражада оширишга хизмат қилади. Биз бу йил зиммамизга олган социалистик мажбуриятларимиз бўйича давлатга 1420 центнер мол гўшти, 1160 центнер қўй гўшти ва 140 центнер чўчқа гўшти сотамиз. Хўш, ана шу гўштларни устама қўйилган нархлар бўйича сотсак, қўшимча равишда қанча даромад оламиз? Яқинда ана шуни ўзимизча хомчўт қилиб кўрдик. Чорвачилик маҳсулотларининг харид ва тайёрлаш нархларига қўйилган устамаларнинг энг минимуми бўйича тахминан ҳисоблаб чиқишимизга қараганда, шу бу йилнинг ўзидаёқ қорамол гўштидан қўшимча равишда кам деганда 28 минг сўм, қўй гўштидан 7 минг сўмдан зиёдроқ, чўчқа гўштидан 5 минг сўмга яқин, жами 40 минг сўмдан ортиқроқ даромад оламиз. Чорвадорларимиз қувончининг боиси ана шунда! Бу соҳадан олинадиган даромад кескин даражада кўпайиши билан гўшт, сут, тухум ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари етиштираётган колхозчиларга қўшимча мукофот тариқасида берадиган пулимиз ҳам анча кўпаяди. Шундай қилиб, яқин бир-икки йил ичида чорвачилик бизнинг колхозимизда бошқа соҳалар каби энг сердаромад манба бўлиб қолади.

Бу байроқдор чорвадорлар «гўшт, сут етиштиришни ҳар қачонгидан ҳам кўпайтиришга эришиб, коммунистик мўл-кўлчиликда ўзимизнинг муносиб ҳиссамизни қўшамиз» деган катта орзу-умидлар билан бир ғайратларига ўн ғайрат қўшиб меҳнат қиляптилар, изланишни давом эттиряптилар.

Ш. ШОРАҲМЕДОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

ЖАҲОН БЎЙЛАБ

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

ҚАҲР-ҒАЗАБ ВА НОРОЗИЛИК ТЎЛҚИНИ

ТУНИС

Тунис матбуоти жамоатчиликнинг фикрини изҳор қилиб қуйидагиларни таъкидлайди: Америка империалистлари ва уларнинг малайлари Женева битимларини кун сайин бехаёлик билан поймол этмоқдалар.

«Вьетнамдаги уруш», — деб уқтириб ўтади «Ассабоҳ» газетаси, — тинчлик иши учун тобора жуда хатарли тус олмоқда. Бутун инсониятнинг ҳаёти хавф остида қолди. Америка Қўшма Штатларининг агрессив сиёсати бунга сабабдир. Бу сиёсат жуда хатарли оқибатларга олиб келиши мумкин. Ана шу агрессия Вьетнамдаги урушни маъқулламай, балки қуролаётган мамлакатларни бу урушга тинчликни ҳимоя қилиш манфаатларини кўзлаб киришга мажбур этиши мумкин».

ЛОНДОН

«Дейли Уоркер» газетаси ёзади: консерваторлар ва ўнг лейбористларнинг Вьетнамда Қўшма Штатлар агрессиясини оқлаш учун умум палатасида келтирган далилларига ҳеч ким ишонмаса керак. Ташқи ишлар министри Стюарт ва оппозиция раҳбари Дуглас-Хьюм «Американикларнинг қилаётган ҳамма ишлари тўғри», деган принципга амал қилмоқдалар, деб уқтириб ўтади газета. Уларнинг далиллари американикларнинг Жанубий Вьетнамда қолиш ҳуқуқига эга эканликларини исбот қилишдан иборат. Шундай далиллардан фойдаланиб, деб таъкидлайди «Дейли Уоркер» газетаси, фашистлар уруш вақтида Францияда қолиш ҳуқуқига эга эдилар, французларнинг қаршилик кўрсатиши эса, жиноят бўлур эди, деб исбот қилиш мумкин.

ПНОМ-ПЕНЬ

«Националист» газетаси Пентагон вакилларини иккинчи жаҳон уруши вақтида ҳарбий жиноятчилар билан таққослаб кўриб, қуйидагиларни ёзади. «Бу кишилар Жанубий Вьетнамнинг граждан аҳолисига қарши заҳарловчи моддалардан фойдаланишга журъат этган эканлар, бу ҳол бутун инсоният қандай катта хавф остида қолганлигини очиқ кўрсатади. Жаҳондаги барча кишилар, сиёсий ва диний эътиқодлари қандай бўлишидан қатъий назар, америка халқи, американик оналар ўз номларидан қилинаётган мудҳиш жиноятларни билиб олсинлар, ўз болаларини газ билан заҳарлаганларида ўзларини қандай ҳис этадиган бўлсалар, бу жиноятларни ҳам яхши билиб олишлари керак, деб уларни шунга даъват этишлари лозим».

ТОКИО

Япония социалистик партияси халққа мурожаат қилиб, АҚШнинг Вьетнамдаги уруш ҳаракатларини тўхтатишни ва Американинг барча қўшинларини мамлакатнинг жанубий қисмидан олиб чиқиб кетишни биргаликда талаб қилишга чақирди.

Қўшма Штатларнинг Вьетнам Демократик Республикасига қарши уруш ҳаракатлари, дейилади Япония социалистик партиясининг мурожаатида, урушни Осиёнинг бошқа қисмларига ёйиш хавфини туғдиради. Ана шу ҳаракатларни кенгайтириш мақсадида, деб таъкидлайди социалистик партия, Япония ва Окинавадаги ҳарбий базалардан фойдаланилмоқда.

ЖАКАРТА

Индонезия темир йўлчилари касаба союзи Американинг Индонезиядаги элчиси Жонсга юборган мактубида АҚШ Вьетнамга қарши янги агрессив ҳаракатлари билан озодлик, демократия ва инсониятнинг энг ёвуз душмани сифатида ўзини яна фош қилди деди. Касаба союзининг кўпгина аъзолари американик босқинчиларга қарши курашмоқ учун Вьетнамга кўнгилли бўлиб боришни истаганликларини билдирдилар.

БОНН

Мангейм металлистлар касаба союзи ташкилотининг правлениеси резолюция қабул қилди. Правление бу резолюциясида Вьетнамдаги «Разил уруш» доирасини кенгайтиришга қарши, заҳарли моддалардан фойдаланишга ва АҚШ авиациясининг ваҳшиёна ҳужумларига қарши норозилик билдиради.

Қуйи Саксониядаги немислар союзи ташкилотининг раиси Гейнц Фишер Ғарбий Германия канцлери Эрхардга мактуб билан мурожаат қилди. Гейнц Фишер бу мактубида АҚШнинг Жанубий Вьетнамдаги агрессиясини актив қўллаб-қувватлаш учун Германия Федератив Республикасини жалб этиш йўлидаги уринишларни қоралайди.

(ТАСС).

СОЦИАЛИСТИК МАМЛАКАТЛАРДА

1964 йилнинг 31 декабрида Польша Бирлашган ишчи партиясининг сафларида 1640 минг аъзо ва кандидат бор эди. Ўтган йил давомида Польша Бирлашган ишчи партиясининг сафлари 146 минг кишига кўпайди. Партия аъзолигига кандидат бўлганларнинг 37 процентини ёшлар ташкил этади.

Партияда ишчилар 659 минг кишини ташкил этади. Бу партия аъзоларининг 40,2 проценти демакдир. Польша Бирлашган ишчи партияси аъзолари ва аъзоликка кандидатларнинг 28 процентдан кўпроғи ўрта ва олий маълумотли кишилардир.

<> <>

Болгар — совет дўстлиги умумхалқ комитети, Болгария ёзувчилар союзи ҳузуридаги маданият ва санъат ишлари билан шуғулланувчи комитет ва бошқа ташкилотларнинг ташаббуси билан Софияда жамоатчиликнинг совет адабиёти ойлигига бағишланган тантанали йиғилиши бўлиб ўтди.

Йиғилишда профессор Симеон Русакиев доклад қилди. Ёзувчи Людмил Стоянов болгар адабиётининг ривожланишига совет адабиётининг таъсири тўғрисида гапирди. Тўпланганларни совет ёзувчилари номидан Аркадий Первенцев табриклади.

<> <>

Белграддан хабар берилишича, Хорватияда янги йирик боксит манбаи топилган. Дастлабки маълумотларга қараганда, бу қимматли хомашё запаслари 36 миллион тоннани ташкил этади.

(ТАСС).

ТРЕБЛИНКА ЖАЛЛОДЛАРИ УСТИДА ЎТКАЗИЛАЁТГАН СУДДА

БОНН, ТАСС мухбири **И. Яковлев** хабар беради: «Уларнинг ҳаммаси айбли. Мен қоралайман», — гитлерчиларнинг Треблинка қамоқ лагеридаги жаллодлар иши юзасидан Дюссельдорфда ўтказилаётган судда гувоҳ Маркус ўз гапини шу сўзлар билан бошлади. Ҳозир Германия Федератив Республикасида яшовчи Маркус ўз ҳаётининг даҳшатли тарихини ҳикоя қилиб берди. У, Варшавадаги геттода тутқун бўлиб, 1943 йилда шу ердаги қўзғолондан кейин тирик қолган жуда оз кишиларнинг бири. Маркус Треблинка, Освенцим ажал лагерларининг ва Штутгардт яқинидаги қамоқ лагерининг даҳшатларини ўз кўзи билан кўрган ва шулар азобини тортган киши.

Варшава геттосининг тутқунлари орасида қўзғолондан кейин тирик қолган кишилар 1943 йилнинг майида Треблинкага юборилганликлари ва улар бу ажал лагерида газ камераларида ўлдирилганлиги Маркуснинг умрбод эсидан чиқмайди.

«Ҳар бир вагонда биз сингари кишилардан камида 130-140 киши бор эди. Йўлда бораётганимизда бизга бир марта ҳам сув беришгани йўқ...», — деди судда гувоҳлик бериб Маркус. Бу тутқунларнинг кўплари йўлда ҳалок бўлдилар, шунингдек гитлерчилар томонидан ўлдирилдилар.

Вагонларнинг эшиклари очилганида, дейди Маркус, ўликлар уч қатор бўлиб ётар эди. Гувоҳнинг айтишича, Треблинкага етиб келган 1.500 эркакдан ярим соат ичида 1.300 киши газ камераларига жўнатилди. Тутқунлардан 200 кишигина, шу жумладан Маркус ҳам каторга ишларига танлаб олинди. Тутқунларни қатл этиш учун танлаб олишда, дейди гувоҳ, бошқа жаллодлар қаторида айбланувчи Штади ҳам қатнашди. Шундан бери орадан 20 йилдан кўпроқ вақт ўтган бўлса ҳам Маркус ўша жаллод Штадини таниб кўрсатиб берди.

Мюнхендаги тарих институтининг директори Краусник Дюссельдорфдаги судда гувоҳлик бериб, Треблинка қамоқ лагерида 700 мингдан кўпроқ тутқун ўлдирилганлигини айтди. Тутқунлар ортилган вагонлар бу лагерга Польша, Болгария, Греция, Германия ва Люксембургдан келиб турар эди, деди Краусник.

Қароқчиларча қилган ҳужумлари учун мукофотланди

НЬЮ-ЙОРК. Шимолий Вьетнамга ҳаводан қилинган ҳужумларнинг раҳбарларидан бири Америка контр-адмирали Генри Миллер «Хизматлари учун» деган ҳарбий легионерлик ордени билан мукофотланди. Юнайтед Пресс Интернейшнл агентлигининг мухбири шу тўғрида Маниладан хабар берди. (ТАСС).

МЕҲНАТКАШЛАРНИНГ БАХТ-САОДАТИ УЧУН

ДОР-УС-САЛОМ, 3 апрель. (ТАСС). Танзания Бирлашган Республикасининг ҳукумати мамлакат пойтахти Дор-Ус-Саломдаги бир қанча ер участкаларини национализация қилиш тўғрисида қарор қабул қилди. Бу қарор ер участкалари билан спекуляция қилувчиларга ва даромадли уй-жойларнинг эгаларига қарши қаратилган чорадир. Бу ерда эълон қилинган расмий ахборотда айтилишича, Танзания ҳукумати шу ер участкаларидан меҳнаткашлар учун иморатлар қуриб бериш йўлида фойдаланмоқчи.

Вьетнам Демократик Республикасининг барча меҳнаткашлари ва армияси агрессорларнинг ҳар қандай ҳужумларига муносиб жавоб беришга доимо тайёр. Шаҳар ва қишлоқларда Армияга кўмаклашувчи отрядлар ташкил этилган. Аҳоли ҳарбий иш ўрганаяпти. Суратларда: (чапда) Хоа Биндаги авторемонт заводининг ишчиси Туан Нха фақат аъло сифатли деталь ишлаб чиқараяпти. У, шунингдек, заводда тузилган ўз-ўзини мудофаа қилиш отрядининг аълочи мерганидир. (Ўнгда) Ха Бак азот ўғитлари заводининг қурувчилари ҳаво ҳужумига қарши мудофаа машғулоти ўтказишмоқда.

ВИА-ТАСС фотоси.

НАЦИСТ ЖИНОЯТЧИЛАРНИНГ ҲИМОЯЧИЛАРИ КИМ?

ХАЛҚАРО ТЕМАДА

Ғарбий Германиядаги муҳит нацист жиноятчиларни аниқлаб, уларга қаттиқ жазо бериш учун ҳеч бир мойиллик қилмайди. Германия Федератив Республикасида бўлган вақтида шу сатрларнинг муаллифи буни ўз кўзи билан кўриб, ишонч ҳосил қилди. Масалан, жуда ҳам майда бўлиб кўринадиган қуйидаги воқеа эсимда қолган.

Дортмунд шаҳрида «Эйнтрахт» спорт жамиятининг раиси бизни «меҳмондорчилик»ка чақириб, хотини эгалик қиладиган кичик барга таклиф қилди. Бутун кеча давомида бир ёш йигит биз билан бирга бўлди. У ўзини жуда катта тутиши ва сурбетларча муомаласи билан диққатни тортарди. Бу йигит сертакаллуф мезбонимизнинг ўғли эмасми, деб сўрадик. Йўқ, бу йигит бизнинг дўстимиз бўлади, деб жавоб беришди.

Кейинроқ биз янги танишларимиздан баъзи бирларига спорт значокларини совға қилаётган вақтимизда ҳалиги йигит бизга яқин келди. Йирик қоғоз пуллар тўла ҳамёнини очиб:

— Менга значокдан беринг. Неча сўм десангиз ҳам тўлайман. Неча сўм керак? — деб сўради.

Биз мулойим оҳангда унинг «мукофоти»дан воз кечиб, унга значок тақдим қилдик. Суҳбатлашдик. Мезбонга ўзи тўғрида берилган саволимизга жавоб бергандай қилиб деди:

— Менинг отам группенфюрер бўлган, — кейин бизга қараб тушунтира кетди, — яъни СС генерал-лейтенанти эди. У американикларга асирликка тушган.

У бироз жим қолиб, яна қўшиб қўйди.

— Мени Нордрейн — Вестфалиенинг раҳбар доираларида яхши билишади ва яхши қабул қилишади... Менинг мол-мулкимни 15 миллион марка, деб баҳолашади.

Яқиндагина 21 ёшга қадам қўйган суҳбатдошимиз ўз отасининг кейинги тақдири ҳақида ҳеч нима демади. Уни Ғарбий Германиянинг бир неча минг бой мулкдорлари қаторига қўшиб қўйган катта бойликни қандай қилиб қўлга киритгани тўғрисида ҳам индамади. Ҳар ҳолда ГФР да нацист отасининг «хизматлари» билан мақтаниш «одобдан эмас» деб ҳисобланилмас экан. Буни йигит атрофидаги кишиларнинг уни ҳурмат-иззат қилаётгани ҳам, унинг сурбетларча ҳатти-ҳаракатлари ҳам тасдиқлаб турарди. Аксинча, буларнинг ҳаммаси собиқ йирик эсэсчи босқинчининг номи тилга олиниши билан Ғарбий Германияда энг йирик саноат райони бўлган Нордрейн-Вестфалиенинг барча эшиклари унинг ўғли учун очиқлигидан дарак берарди. Шунингдек ёш миллионер, «раҳбар доиралар» деб атаган кишилар (у, албатта, Рур монополия ва концернларини, шунингдек уларнинг ҳокимият тепасида турган вакилларини кўзда тутган эди) унга нақадар ҳурмат-иззат билан қарашаётганини тасдиқлайди.

ГФР нинг ҳукмрон синфи вакиллари гитлерчи жиноятчиларга қандай муносабатда бўлаётганини қуйидаги мисоллардан ҳам очиқ кўриш мумкин.

Шу йил февраль ойида Мюльгейм машинасозлик заводи директорининг ўринбосари қамоққа олинган эди. Материаллар СС нинг бу собиқ оберштурмфюрери 6500 дан ортиқ совет гражданини ҳалок қилинишида қатнашганини исботлади. Хўш, фирма қандай иш тутди? У қотилга «хайрихоҳлик» билдириб, унинг заводдаги лавозими «ҳар қандай ҳолда ҳам» сақланади, деб ишонтирди. Фақат бундан қаттиқ ғазабланган завод ишчилари стачка эълон қилганларидан сўнггина дирекция жиноятчини бўшатиш ҳақида қарор қилишга мажбур бўлди.

Мюнхенда яна бошқа бир воқеа рўй берди. Бундан бир қанча вақт аввал номаълум сабаблар билан адвокат Бломерт ҳалок бўлди. Шаҳар прокуратураси уни «ўзини ўзи ўлдирган» деб эълон қилди. Шундан сўнг шаҳарда «жамоатчи адвокат» деб ном чиқарган Вейганд ишга киришди. Вейганд, Бломерт ўлими олдидан собиқ нацист ва гитлерчи жиноятчилар жуда кўп истиқомат қилаётган бу шаҳарнинг ҳокимияти ва юстициясини фош қилишга уриниб кўрганини аниқлади. Вейганднинг бу иши унинг ўзи учун ҳам ҳалокатли бўлиб чиқди: у жинни деб эълон қилиниб, қамоққа олинди ва «даволанишга» юборилди. Ҳолбуки, кўпгина таниқли арбоблар, шунингдек кўзга кўринган врачлар бу ҳукмга қарши қатъий норозилик билдирган эдилар.

Табиийки, ГФРдаги бундай муҳитда нацистлар қилган жиноятларни чинакамига текшириш тўғрисида сўз ҳам бўлиши мумкин эмас. Шуниси қизиқки, ГФР ҳукуматининг Боннда 2 мартда эълон қилинган ва «национал-социалистларнинг жиноятларини текшириш» деб аталган расмий доклади билан танишиб чиққандан сўнг ҳам шундай хулосага келасан, киши.

Докладда, жумладан, қуйидаги маълумотлар келтирилади. Уруш тамом бўлгандан кейин Америка ҳарбий прокуратуралари 1941 айбланувчининг ишини кўриб, 1517 кишини суд қилди, шулардан 324 киши ўлим жазосига, 247 киши умрбод қамоққа ҳукм қилинди. Францияда 2107 киши суд қилиниб, 104 кишига ўлим жазоси берилди. Англияда 1085 ҳарбий жиноятчи суд қилиниб, улардан 240 киши ўлим жазоси олди. Польшада эса бу мамлакатда қонли жиноятлар қилган 16000 гитлерчи суд қилинди. Улардан 1214 киши ўлим жазоси, 396 киши умрбод қамоқ жазоси олди.

Бонн «одил суди» органларининг фаолияти тўғрисидаги маълумотлар эса қуйидагича: 1945 йилдан бери то шу кунгача Ғарбий Германияда 61761 гитлерчи жиноятчининг иши текширилди (маълумки, ҳарбий жиноятчиларнинг асосий кўпчилиги бу ерга қочиб ўтган эди). Бироқ, улардан атиги 6115 киши суд қилинди, 12 киши ўлим жазоси, 77 гитлерчи умрбод турма жазосига ҳукм қилинди. Қолганлари эса оқланиб, ҳозир эркинликда юрибди.

Ғарбий Германияда жавобгарликка тортишга тўғри келган ҳарбий жиноятчиларнинг катта кўпчилиги Бонн юстицияси томонидан оқланганлиги Федератив Республика учун шармандали бир фактдир. Бу ерда нацист жиноятчиларга нисбатан сунъий равишда ўзига хос «кўмаклашув» режими юзага келиб қолган.

ГФР юстиция министри Бухернинг ўзи фақат оддий жиноятчиларга нисбатан қўлланиладиган «узоқ муддат ўтиш» тўғрисидаги қоидани ҳар хил юридик телба-тескари сўзлар билан кўтариб чиқди. Бухер халқларни бутунлай қириб юборишга уринган ҳарбий жиноятчиларга умумий амнистия беришга чақириб, «биз қотиллар билан ёнма-ён яшашимиз лозим» деган сурбет шиорни олдинга сурди. Бундай шароитда жиноят ишларини объектив текшириш ҳақида сўз бўлиши мумкинми, ахир?

Хўш, нацистларнинг жиноятларини текшириш бўйича Марказий бошқарма деб аталмиш ташкилот гитлерчиларнинг қонли жиноятларини текшириш билан объектив равишда шуғулланяптими? Йўқ! Бу бошқарманинг бошлиғи, умуман нацистлар жиноятларини «текширувчи» прокурорларнинг раҳбари Эрвин Шюле 1935 йилдан бери нацистлар партиясининг аъзоси бўлиб, қатор гитлер орденлари билан мукофотланган. У қилган жиноятлари учун Совет Иттифоқида суд ҳам қилинган.

ГФРда жаҳон жамоатчилиги тазйиқи остида жиноятлари учун суд қилиниб, устидан жазо ҳукми чиқарилган кишилар эса, одатда, кичинроқ амалдаги ёвуз жиноятчилар бўлиб, улар бошқалар чиқарган буйруқ ва қонунларнинг ижрочилари эди, холос. Лекин ана шу «бошқалар»га эса Бонн суди, гарчи уларни бутун дунё фош қилаётган бўлса ҳам, раҳмдиллик қиляпти.

ГФРда ҳарбий жиноятчиларга нисбатан бундай «кўмаклашув» муҳитида турли хил махфий (ва махфий бўлмаган) ташкилотлар борки, улар фақат бир мақсад билан — собиқ нацистларни бутун чоралар билан қўллаб-қувватлаш ҳамда зарур бўлган вақтда уларнинг қочиши ва ишончли жойга яшириниши учун ёрдам бериш мақсадида тузилган.

Масалан, «Яширин ёрдам», «ХИАГ» (собиқ СС хизматчиларига ёрдам ташкилоти), «ОДЭССА» (собиқ СС хизматчилари ташкилоти) шундай ташкилотлардир. Қаршилик кўрсатиш курашчилари Халқаро союзининг ўтган йил охирида Брюсселда эълон қилинган докладида айтилишича, «ОДЭССА» йирик ҳарбий жиноятчилар ҳисобланган Цинд ва Эйзельнинг қамоқдан қочишини ташкил қилди.

Англияда чиқадиган «Ньюс оф уорлд» газетасининг мухбири Жорж Эдвардс «ўргимчаклар» деб аталмиш бошқа бир махфий нацистлар ташкилотининг фаолияти тўғрисида бундай деб ёзади:

«Бу катта ёвуз ташкилот суд томонидан текшириш хавфи остида қолган ва нацист партиясининг энг обрўли аъзолари ҳисобланган жиноятчиларнинг қамоқдан қочишида уларга ёрдам кўрсатиш мақсадида бутун Европа бўйлаб маршрут белгилаб қўйган». Бу ташкилот ўз чет эл пуллари, сохта паспортлари, автомашина ва самолётларига эга. Шулар ёрдамида юзлаб ҳарбий жиноятчилар Жанубий Америка, Миср ва Жанубий Африкага қочиб ўтиб яширинишга муваффақ бўлдилар.

Ўтган йили Брауншвейгдаги турмадан эсэсчи Цех-Нентвихнинг шовқун-сурон билан қочишини ташкил қилган ҳам худди шу «ўргимчаклар»нинг ўзи эди. Эдвардснинг ёзишича, «ўргимчаклар» судланишни кутиб турмада ўтирган ҳамда қамоқдан қочишдан воз кечган ҳарбий жиноятчиларнинг сирли равишда «ўз-ўзини ўлдираётгани» учун ҳам жавобгардир. Бундай кишиларни нацистларнинг сирлари фош бўлишидан қўрқиб ўлдириб юборадилар.

Бу қудратли ташкилотнинг Гамбург ва Мюнхенда штаб хоналари, Ғарбий Германиянинг қирқ шаҳрида эса унинг бўлимлари тузилган. Эдвардснинг айтишича, ташкилот «ҳукумат муассасалари, армия ва полицияда ҳали ҳам юқори лавозимларни эгаллаб келаётган ва нацистларга хайрихоҳлик қилаётган кишилар томонидан қўллаб-қувватланмоқда».

Ана шундай «хайрихоҳ» кишилар орасида эсэсчи генералнинг ўғилчаси учун ўз эшикларини кенг очиб қўйган Рур саноат областининг «раҳбар доиралари» ҳам борлигига шубҳа қилмаса бўлади. Кўпгина мамлакатларда қонли из қолдирган, Бонн давлатининг четка жойларида иш кўраётган нацист ўргимчаклар ҳам ана шу «хайрихоҳ» кишиларнинг капиталлари ҳисобига бемалол яшаб юрибди.

А. РАЧКОВ,
(ТАСС)

ЎЗБЕКИСТОН КЎЧАТЛАРИ ЧЕТ ЭЛЛАРДА

Республикамизнинг ширин-шакар мевалари, қовун-тарвузлари кимларнинг оғзига тушмаган. Халқаро виставкаларда қатор полиз экинларимизнинг олтин медаль билан мукофотланганлиги ҳаммага маълум. Бу тўғрида ортиқча тўхтамай, бевосита бугунги фактларга мурожаат этайлик.

Шредер номидаги узумчилик ва мевачилик институти боғларида етиштирилаётган турли-туман мевали дарахт кўчатлари республикамиздан ташқари жаҳоннинг бир неча мамлакатларига ҳам маълум.

Ўтган йили институтда боғдорчилик бўйича ўтказилган халқаро семинарда Чехословакия, Польша, Ҳиндистон, Непал, Исроил ва бошқа мамлакатлардан келган меҳмонлар қатнашиб, институт ишлари билан яқиндан танишган ва бу ерда етиштирилаётган айрим мевали дарахт кўчатларидан ўз мамлакатларига юборишни илтимос қилиб кетишган эди. Миришкор соҳибкорларимиз уларнинг бу талабларини бажонидил қабул қилишди. Яқин кунлар ичида мазкур мамлакатларга гилос, узум, ёнғоқ ва бошқа мевали дарахт кўчатлари ҳамда данаклари юборилади. Шунингдек институт коллективи бошқа мамлакатларга ҳам ёз ва куз ойларида бир неча хил мевали дарахт уруғларини ҳам жўнатишади.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

6 АПРЕЛДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00 — **Телевизион янгиликлар,** 18.25 — **Гўзаллик оламига саёҳат** (катта ёшдаги мактаб ўқувчилари учун), 19.00 — **Забайкаллик маккажўхорикор** (ҳужжатли фильм). 19.20 — **Концерт** (бадиий ҳаваскорлар ижросида),

20.30 — **Эшиттиришлар программаси.**

Рус тилида: 20.35 — **Телевизион янгиликлар,** 20.55 — **А. И. Микоян Ҳиндистонда, Бирма, Афғонистонда** (ҳужжатли фильм), 21.05 — **Қурилиш индустрияси — янги қурилишлар юраги** (саноат ходимлари учун), 21.25 — **Реклама ва эълонлар,** 21.30 — **Куппа-кундуз тун** (бадиий фильм).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.10 — **Третьяков галереяси бўйлаб** (мактаб ўқувчилари учун), 18.35 — **Тошкент янгиликлари,** 18.45 — **(Спорт кундалиги,** 19.10 — **Юта, бардам бўл** (телефильм), 20.15 — **Бизнинг Наманган** (телеочерк), 20.25 — **Ганчкорлик** (илмий-оммабоп фильм).

Ўзбек тилида: 20.45 — **Тошкент янгиликлари,** 20.55 — **Дарахтлар катта бўлиб кўринганда** (бадиий фильм).

ТЕАТР

НАВОИИ НОМЛИ ТЕАТРДА — 6/IV да **Ҳамза,** 7/IV да **Оққуш кўли.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 7/IV да **Қонли сароб.**

МУҚИМИИ НОМЛИ ТЕАТРДА — 7/IV да **Ўғил уйлантириш.**

СВЕРДЛОВ НОМЛИ ТЕАТРДА — 6, 7/IV да Ўзбекистон ССР ва Туркманистон ССР халқ артисти **Комилжон Отаниёзов** раҳбарлиги ва иштирокида **Хоразм ансамблининг концертлари.** Билетлар сотилмоқда.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Москва давлат циркининг қизиқчи артистлари иштирокидаги **«Ҳазилни қўйинг»** томошасининг ва айиқларни ўргатувчи **Изабелла Адаскинанинг сўнгги гастроллари.** Кеч соат 8 да бошланади.

КИНО

Севги деб (1 ва 2-серия) — НАВОИИ номли, «ЎЗБЕКИСТОН», «ИСКРА», «МОСКВА», «СПУТНИК», (кундуз ва кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 12, 3, кеч 6-15 минут ва 9 да).

ҲАМЗА НОМЛИ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ УЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА

6 апрелда

ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ

Сарвар Азимов асари

Юлдузлар жамоли

2 пардали драма.

Режиссёрлар — Ўзбекистон ССР халқ артисти **А. О. Гинзбург** ва СССР халқ артисти, Давлат мукофоти лауреати **Олим Хўжаев,** рассомлар — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби **Д. В. Ушаков** ва **А. А. Шибаев,** композитор — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби **Икром Акбаров.**

Спектакль кеч соат 8 да бошланади.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ИПАКЧИЛИК БОШҚАРМАСИГА

қурувчи инженер

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Братск кўчаси, 51-уй (2-қаватда).

Калинин районидаги «Ўзбекистон 40 йиллиги» колхозида турувчи **Жўра Абдувоҳидов**нинг шу колхозда турувчи Ҳожимавжуда Абдувоҳидовадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент область, Калинин район халқ судида кўрилади.

Қизилтовуш кўчаси, Қаймоқ проезд, 3-уйда турувчи **Маҳамадамин Содиқов**нинг шу проезддаги 8-уйда турувчи Муфаррах Содиқова (Собирова)дан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район халқ судида кўрилади.

Шота Руставели кўчаси, 48-уй, 5-квартирада турувчи **Нинель Алексеевна Сирова**нинг Генерал Петров кўчаси, 2-уй, 25-флигель, 9-квартирада турувчи Борис Николаевич Сировдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Фрунзе район халқ судида кўрилади.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома, горкома КП Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 29004, Редактор ўринбосари — 25885. Масъул секретарь — 34808. Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — 31936. Партия турмуши бўлими — 26232. Саноат, транспорт ва қурилиш бўлими — 33786. Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — 29040. Совет ишлари, маиший ва шаҳар хўжалиги бўлими — 28761. Ахборот ва спорт бўлими — 33786. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 34048. Эълонлар бўлими — 28142. Коммутатор — 30249 дан 30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Р. 08543. Индекс — 64969. Нашр. № 1733.